

Затверджено

**Наказ ректора Національної
школи суддів України**

від 16 липня 2026 року № 38

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОБОТУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКОЛИ СУДДІВ УКРАЇНИ ЗА 1 ПІВРІЧЧЯ 2026 РОКУ

Київ – 2026

ВИЗНАЧЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЧНИХ ЗАВДАНЬ

Діяльність Національної школи суддів України у першому півріччі 2026 року (далі також – НШСУ, Школа) визначалася Законом України «Про судоустрій і статус суддів», Стратегією розвитку суддівської освіти в Україні на 2026–2030 роки, що затверджена рішенням Науково-методичної ради Національної школи суддів України від 19 грудня 2025 року та Планом науково-дослідної та науково-методичної роботи НШСУ на 2026 р., а також Дорожньою картою з питань верховенства права, затвердженою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 травня 2025 р. № 475-р.

Національна школа суддів України продовжила виконувати визначені законом завдання у сфері підготовки висококваліфікованих кадрів для системи правосуддя. Зокрема, проводилася підготовка суддів для підтримання кваліфікації (далі – підготовка суддів) та періодичне навчання суддів з метою підвищення рівня їхньої кваліфікації (далі – періодичне навчання суддів). Також НШСУ здійснювала підготовку працівників апаратів судів і Служби судової охорони та підвищення рівня їхньої кваліфікації (далі – підготовка працівників апаратів судів/Служби судової охорони).

Заходи з модернізації суддівської освіти

У першому півріччі 2026 року Національна школа суддів України продовжила модернізацію системи суддівської освіти, орієнтуючись на підвищення якості та ефективності навчального процесу відповідно до сучасних викликів і європейських стандартів.

Модернізація охоплює всі складові суддівської освіти та передбачає застосування інноваційних методів навчання з урахуванням цілей, тематики й потреб цільової аудиторії, розширення можливостей дистанційного навчання, інтеграцію новітніх цифрових технологій, удосконалення методичної підготовки викладачів (тренерів), впровадження кращих міжнародних практик професійної підготовки суддів, а також оцінку якості суддівської освіти та визначення навчальних потреб суддів.

У звітному періоді діяльність Національної школи суддів України була зосереджена на виконанні завдань, визначених Дорожньою картою з питань верховенства права, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 травня 2025 року № 475-р. Їх реалізація спрямована на адаптацію системи суддівської освіти до вимог процесу європейської інтеграції та зміцнення інституційної спроможності Школи.

Серед ключових напрямів роботи:

- запровадження системи виявлення індивідуальних потреб у навчанні та оцінювання ефективності підготовки суддів відповідно до європейських стандартів;
- удосконалення методик і форм навчання суддів;
- запровадження конкурсного порядку заміщення вакантних посад керівного складу НШСУ за участю незалежних експертів та встановлення

обмежень щодо строків перебування на відповідних посадах, насамперед для діючих суддів;

- посилення кадрової та інституційної спроможності Навчальної лабораторії з вивчення права ЄС, зокрема через розширення співпраці з проєктами міжнародної технічної допомоги, Академією європейського права (ERA) та Європейським інститутом державного управління (EIPA);

- інтеграція права Європейського Союзу до чинних навчальних курсів і тренінгів, а також розроблення спеціалізованих програм із права ЄС для суддів.

Реалізація зазначених заходів має забезпечити подальшу модернізацію суддівської освіти, її відповідність європейським стандартам та підвищення готовності українських суддів до застосування права Європейського Союзу у професійній діяльності.

З метою оцінки змісту та форм діяльності НШСУ на відповідність вимогам і стандартам навчальних закладів ЄС для підготовки суддів, у 2025 році проведено експертну місію Європейської Комісії ТАІЕХ.

Школа працює над впровадженням рекомендацій вказаної експертної місії, зокрема, наприкінці 2025 року рішенням Науково-методичної ради НШСУ затверджено Стратегію розвитку суддівської освіти на 2026–2030 роки, яка синхронізована з відповідною Європейською стратегією – European Judicial Training Strategy 2025–2030, та визначає, як змінюватиметься суддівська освіта в найближчі п'ять років – з урахуванням воєнного досвіду та курсу України на членство в Європейському Союзі.

Основними напрямками реалізації цієї, вже третьої стратегії суддівської освіти, є:

- 1) **інституційний розвиток НШСУ відповідно до стандартів ЄС**, який передбачає розвиток НШСУ як європейського закладу суддівської освіти; посилення ролі Навчальної лабораторії з вивчення права ЄС та поглиблення співпраці з міжнародними партнерами; залучення на основі конкурсного відбору діючих суддів до викладацької діяльності в якості тренерів безпосередньо у штат НШСУ; удосконалення механізмів підвищення кваліфікації працівників НШСУ, викладачів (тренерів) та залучених експертів, включно з опануванням новітніх технологій і розвитком тренерської майстерності;

- 2) **цифровізація суддівської освіти**, що досягається завдяки використанню новітніх інструментів та інфраструктури й полягає у проведенні навчань, спрямованих на цифрову трансформацію правосуддя, що передбачають набуття суддями нових знань, навичок (ІТ та ШІ-грамотність) та формування нового ставлення, зокрема з питань функціонування електронного суду, роботи з електронними документами та електронними доказами. Цифровізація освітнього процесу передбачає розвиток цифрових форм та методів суддівської освіти, зокрема дистанційного навчання, онлайн-тренінгів, інтерактивних лекцій, відеолекцій, вебінарів, подкастів, а також впровадження цифрових інструментів при визначенні навчальних потреб, формування

навчальних програм та програм навчальних курсів, оцінювання їх ефективності, формування індивідуальних освітніх траєкторій;

3) **оновлення освітньої доктрини** передбачає урахування досвіду EJTN, включно з удосконаленням аналізу потреб та оцінювання якості суддівської освіти (з використанням моделі Кіркпатріка); впровадження системи регулярного оцінювання суддів; проведення навчальних заходів з питань доброчесності та професійної етики суддів, верховенства права, гендерно зумовленого насильства, гендерної рівності, недискримінації, захисту вразливих верств населення, цифровізації та електронних доказів, антикорупційного законодавства, кіберзлочинності та ін.; запровадження можливості регулярних навчань для суддів та працівників апаратів судів (насамперед помічників суддів) через стажування в судах вищого рівня;

4) **удосконалення системи початкової підготовки суддів та запровадження інституту наставництва для суддів без стажу роботи** включає оновлення (заміну) моделі початкової підготовки суддів, за участю європейських експертів, з метою формування пропозицій щодо удосконалення нормативного (законодавчого) регулювання початкової підготовки відповідно до міжнародних стандартів і принципів та усталеної європейської практики (навчання до призначення, достатня тривалість, роль у процесі відбору, підхід, заснований на компетентності тощо); законодавче унормування механізму наставництва, включно з регулюванням змісту, методів і організації наставництва в судах тощо.

У першому півріччі Національна школа суддів України продовжила реалізацію Методології оцінювання ефективності навчання суддів, затвердженої у травні минулого року. Її впровадження спрямоване на системне оцінювання результативності освітніх заходів, визначення індивідуальних потреб у навчанні та підвищення якості суддівської освіти.

Концепція Методології ґрунтується на Методичних рекомендаціях щодо оцінювання професійної підготовки суддів, підготовлених Європейською мережею суддівської освіти (EJTN), що забезпечує узгодженість національної системи оцінювання з європейськими стандартами професійної підготовки суддів. В основу запропонованої EJTN методики оцінювання навчальних заходів для суддів покладено модель Кіркпатріка (Kirkpatrick model), що передбачає чотири рівні оцінювання професійної підготовки, для яких існують ефективні інструменти оцінювання:

- рівень 1 – загальне сприйняття учасниками проведеного заходу (враження про захід);
- рівень 2 – засвоєння (набуття) нових знань, вмінь та навичок, формування ставлення;
- рівень 3 – застосування набутих знань, умінь та навичок, прояв ставлення;
- рівень 4 – вплив навчальних заходів на функціонування системи правосуддя загалом.

Методологія оцінювання ефективності навчання суддів передбачає активне використання інструментів оцінювання, серед яких не лише анкети зворотного зв'язку та анкети вражень, але й звіти координаторів навчальних заходів, проведення фокус-груп, тестування, різні види практичних завдань, самооцінювання (індивідуальне та у невеликих групах), моніторинг судових рішень, спостереження тощо. Результати оцінювання ефективності навчання суддів аналізуються, узагальнюються та використовуються для оновлення змісту навчальних програм, урізноманітнення підходів до методичного забезпечення, удосконалення викладацької майстерності та підвищення ефективності навчального процесу загалом. На підставі узагальнених результатів опитування суддів у 1 півріччі 2026 року відзначено ефективність інтерактивних лекцій та тренінгів як форм навчання порівняно із семінарами.

Також при плануванні навчальних програм враховуються узагальнені результати оцінки навчальних потреб суддів.

Оцінка потреб у навчанні реалізується в рамках оцінювання навчальних програм для суддів (як для підготовки з метою підтримання кваліфікації, так і для періодичної підготовки з метою підвищення рівня кваліфікації). Збір інформації про навчальні потреби суддів здійснюється розробниками навчального курсу за результатами його апробації та отримання зворотного зв'язку від учасників курсу, тренерами, модераторами, фасилітаторами під час навчального заходу, координаторами навчальних заходів, а також працівниками Національної школи суддів України шляхом проведення наукових досліджень, аналізу навчальних потреб суддів, відображених в анкетах учасників, тощо.

Процес оцінки навчальних потреб складається зі збору відповідної інформації з різних джерел, її узагальнення, аналізу та врахування структурними підрозділами та робочими групами НШСУ з метою розробки Стандартизованих програм підготовки суддів, пропозицій щодо нових тем для включення до щорічного Каталогу навчальних заходів для поточної підготовки суддів, формування програм початкової підготовки, розробки нових тренінгів тощо.

Рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 29.09.2025 № 181/зп-25 затверджено Положення про регулярне оцінювання судді на виконання п. 1.3. Дорожньої карти з питань верховенства права. Результати регулярного оцінювання суддів, що здійснюється з метою виявлення індивідуальних потреб судді щодо вдосконалення, стимулювання його до підтримання кваліфікації на належному рівні та професійного зростання (частина перша статті 90 Закону України «Про судоустрій і статус суддів») також є джерелом інформації про навчальні потреби суддів, які підлягають врахуванню Національною школою суддів України.

На виконання вказаного рішення НШСУ розроблено та направлено для погодження Вищою кваліфікаційною комісією суддів України проекти Методичних рекомендацій щодо проведення регулярного оцінювання судді, Програми курсу для суддів щодо проведення регулярного оцінювання та

Програми курсу щодо проведення регулярного оцінювання представниками громадських об'єднань.

При розробці проєкту Методичних рекомендацій щодо проведення регулярного оцінювання робочою групою НШСУ враховано положення пункту 6 Висновку Консультативної ради європейських суддів № 17 (2014) про оцінювання роботи суддів, згідно із яким, «основоположним правилом будь-якого індивідуального оцінювання суддів повинна бути **абсолютна повага до незалежності судової влади** (Див. Висновок КРЕС № 1 (2001), особливо п. 45, Висновок КРЕС № 6 (2004), п. 34.). Якщо індивідуальне оцінювання має наслідки щодо підвищення судді по службі, визначення розміру заробітної платні та пенсії або може навіть призвести до відставки, існує ризик, що суддя, якого оцінюють, буде розглядати справи не шляхом неупередженого тлумачення фактів та закону, а у спосіб, який задовольнив би оцінювачів. Будь-яке оцінювання суддів представниками законодавчої чи виконавчої влади держави є особливо проблематичним. Однак загрози незалежності судової влади неможливо повністю уникнути, навіть коли **оцінювання проводиться іншими суддями**. Незалежність судової влади обумовлюється не тільки свободою від неналежного зовнішнього впливу, а й вимагає свободи від неналежного тиску зсередини судової системи, який у певних випадках може виникати як прояв точки зору інших суддів (Див. Висновок КРЕС № 1 (2001), п. 66, Рекомендацію (2010)12, пункти 22–25.)».

Окрема увага приділена тлумаченню мети регулярного оцінювання з тим, щоб суддя, беручи участь у навчальних заходах перебував у «безпечному навчальному середовищі», а регулярне оцінювання розглядалось як «інструмент, що використовується закладом суддівської освіти» для виявлення навчальних потреб та сприяння у вдосконаленні, підтриманні кваліфікації суддів.

Завданням суб'єктів регулярного оцінювання є недопущення використання процедури та результатів регулярного оцінювання (в т.ч. поширення відповідної інформації) поза визначеною законом метою, що може становити загрозу для незалежності судді, створювати сумніви у рівні його кваліфікації. Для цього, суб'єкти регулярного оцінювання мають вживати заходів для недопущення поширення інформації, здобутої в процесі регулярного оцінювання та використання її з метою, відмінною від мети регулярного оцінювання.

Оновлення змісту суддівської освіти

У першому півріччі 2026 року НШСУ продовжила реалізацію законодавчо визначених завдань з урахуванням процесу набуття Україною членства в ЄС та викликів війни. НШСУ виходила з того, що її ключовими завданнями є організація суддівської освіти з питань, пов'язаних із вивченням права ЄС, здійсненням правосуддя в умовах війни, особливостями розгляду кримінальних проваджень щодо воєнних злочинів, злочинів проти людяності, злочинів проти основ національної безпеки України, механізмів реалізації кримінальної відповідальності та належного висвітлення цих питань у судових

рішеннях, відшкодуванням шкоди, заподіяної РФ у процесі збройної агресії громадянам та юридичним особам в Україні, військових адміністративних правопорушень, дисциплінарною відповідальністю, застосуванням практики Європейського суду з прав людини під час здійснення судочинства.

Переговорний процес щодо вступу України до ЄС зумовив особливу увагу до тем, що стосуються доброчесності та етики, верховенства права, захисту вразливих верств (груп) населення, діджиталізації, електронних доказів, антикорупційного законодавства, кіберзлочинності, гендерно зумовленого насильства.

Зважаючи на фундаментальну важливість виконання рішень Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ) для забезпечення довгострокової стійкості, цілісності та надійності системи Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, а також відповідальність національних судів за виконання Конвенції та рішень ЄСПЛ (пункти 7, 8 додатка IV «Підтвердження відданості системі Конвенції як наріжному каменю захисту прав людини Радою Європи» Рейк'явікської декларації, прийнятої 16 та 17 травня 2023 року четвертим Самітом глав держав та урядів Ради Європи), Національна школа суддів України приділяє значну увагу врахуванню рішень ЄСПЛ: здійснює дослідження з тематики застосування Конвенції та практики ЄСПЛ; розглядає звернення Уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини щодо виконання рішень ЄСПЛ та готує листи-відповіді на такі звернення (у 1 півріччі 2026 року надійшло 60 листів, на кожний із яких підготовлено відповідь); включає ключові рішення по справам ЄСПЛ у навчальні програми для суддів, працівників апаратів судів.

Інституційний розвиток та інновації суддівської освіти

Створена у жовтні 2024 року за підтримки міжнародних партнерів Навчальна лабораторія з вивчення права Європейського Союзу у першому півріччі 2026 року реалізувала низку освітніх ініціатив, спрямованих на інтеграцію правових стандартів ЄС у систему суддівської освіти України та виконання пріоритетних завдань європейської інтеграції.

Зокрема, Лабораторією проведено круглий стіл «Євроінтеграційні процеси та їх вплив на кримінально-правову політику України: теоретичні та практичні аспекти», у межах програми початкової підготовки суддів апеляційних судів організовано тренінг «Поняття та сутність права Європейського Союзу. Політико-правові аспекти євроінтеграційного процесу та його вплив на правосуддя України», а також у межах щорічної підготовки суддів Вищого антикорупційного суду проведено навчальний захід, присвячений питанням фінансового контролю та конфіскації активів, одержаних злочинним шляхом, у світлі директив Європейського Союзу. Реалізація цих заходів сприяє посиленню спроможності українських суддів застосовувати право ЄС, враховувати європейські стандарти у своїй професійній діяльності та забезпечувати належну підготовку судової системи до майбутнього членства України в Європейському Союзі.

До навчального процесу з вивчення права ЄС залучено головного міжнародного експерта проєкту ЄС «Право-Justice», суддю Суду Справедливості ЄС (2016–2023 рр.) Віргіліуса Валанчуса. У межах співпраці з експертом розроблено програму та навчальний план лекцій для підготовки суддів різних юрисдикцій, які охоплюють ключові особливості функціонування Суду Справедливості ЄС, Загального суду та процедуру преюдиційного запиту.

Продовжено співпрацю з Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ). Зокрема, у межах програми підготовки суддів Верховного Суду проведено вебінар, присвячений праву Європейського Союзу як одному з ключових пріоритетів переговорного розділу 23 «Верховенство права та основоположні права». До проведення навчального заходу долучився міжнародний експерт у галузі права ЄС, професор права та політики в міжнародних відносинах Університету Гронінгена доктор Джон Морейн.

За підтримки Проєкту ЄС «Право-Justice» у першому півріччі 2026 року організовано навчальний візит до Парижа (Французька Республіка), спрямований на практичне вивчення механізмів реалізації принципу верховенства права та ознайомлення з кращими європейськими практиками у сфері здійснення правосуддя.

Крім того, представники Національної школи суддів України взяли участь у Щорічній конференції Європейської академії права (ERA) з питань економічних злочинів у Європейському Союзі, що відбулася у місті Трір (Федеративна Республіка Німеччина). Участь у заході сприяла поглибленню знань щодо сучасних підходів до протидії економічній злочинності, розширенню професійних контактів із європейськими колегами та врахуванню кращих практик ЄС під час розроблення навчальних програм для суддів України.

У рамках стратегічного курсу на євроінтеграцію Україна переймає правові практики держав – членів Європейського Союзу. Одним із ключових напрямів цього процесу є адаптація національної системи правосуддя до стандартів і принципів європейського правового простору. Згідно з рекомендаціями Європейської Комісії, щонайменше 67% суддів щороку мають проходити навчання з питань права ЄС. Цей орієнтир став стимулом для зусиль у сфері підготовки та підвищення кваліфікації суддів. Провідну роль у цьому процесі відіграє саме Національна школа суддів України.

У 2025 році підвищення кваліфікації з права ЄС у НШСУ пройшли 8 140 суддів і помічників суддів різних юрисдикцій та інстанцій, а у першому півріччі 2026 р. подібне навчання пройшли вже 7 206 суддів і помічників суддів. Ця статистика засвідчує зростання динаміки та ефективності освітньої політики Школи у напрямку євроінтеграції. У цьому році підготовлено також 111 національних тренерів із права ЄС.

У червні 2026 року **при Навчальній лабораторії з вивчення права Європейського Союзу Національної школи суддів України утворено**

Дорадчу раду експертів, діяльність якої спрямована на забезпечення стратегічного розвитку суддівської освіти у сфері права ЄС та впровадження європейських стандартів професійної підготовки суддів. До основних завдань Ради належать: розроблення рекомендацій щодо стратегії розвитку підготовки суддів та інших працівників судової системи України з права Європейського Союзу; аналіз потреб у навчанні та підготовка рекомендацій щодо пріоритетних тематик і форматів освітніх заходів на плановий період; оцінювання відповідності навчальних програм принципам і підходам Європейського Союзу у сфері суддівської освіти; надання рекомендацій щодо залучення тренерів (викладачів) з права Європейського Союзу; сприяння розвитку міжнародного співробітництва у сфері підготовки суддів з права Європейського Союзу.

Серед інновацій суддівської освіти також слід відзначити систематизацію навчальних продуктів НШСУ у Каталог навчальних заходів із визначенням мети та очікуваних результатів кожного заходу (Каталог навчальних заходів для суддів на 2026 рік містить 97 тем), модернізацію електронної бібліотеки НШСУ. Крім того, НШСУ забезпечила доступ суддів до ресурсів Європейської мережі суддівської освіти (EJTN), Академії права ЄС (ERA) та Європейського інституту публічного урядування (EIPA), які надають підтримку у вивченні європейського права. Також на постійній основі здійснюється робота з удосконалення офіційного вебсайту установи та оновлення електронної бібліотеки Національної школи суддів України, яка регулярно поповнюється актуальними навчальними, науково-методичними та інформаційно-аналітичними матеріалами.

У звітному періоді Національна школа суддів України продовжила розвиток **подкаст-платформи**, започаткованої у 2025 році. Станом на 01.06.2026 р. підготовлено та **оприлюднено 30 тематичних випусків**, присвячених актуальним питанням суддівської освіти, судової практики та розвитку правосуддя.

Одним із ключових напрямів діяльності Національної школи суддів України є добір, підготовка та підтримка професійного рівня викладачів (тренерів). У звітному періоді проведено шість тренінгів для тренерів, у яких взяли участь 146 викладачів із тренерського складу. Ці заходи були спрямовані на підвищення методичної та педагогічної майстерності, удосконалення підходів до викладання, обмін кращими практиками та впровадження сучасних освітніх технологій у навчальний процес.

Продовжувалася імплементація нових навчальних модулів, спрямованих на підвищення якості та ефективності суддівської освіти. Значну увагу було приділено розвитку змішаного та дистанційного навчання, а також розробці нових курсів і методичних посібників для викладачів (тренерів) та суддів, у яких відсутній стаж роботи на посаді судді (далі також – новопризначені судді).

Пріоритетним напрямом діяльності Національної школи суддів України залишається проведення початкової підготовки суддів. Ухваленою Стратегією

розвитку суддівської освіти в Україні на 2026–2030 роки передбачено стратегічні напрямки, що зосереджені зокрема на розвитку та вдосконаленні вже існуючих напрацювань у суддівській освіті, зокрема реформування початкової суддівської освіти й використання новітніх форм і методів навчання.

У першому півріччі 2026 року Національна школа суддів України забезпечила початкову підготовку 14 суддів апеляційних судів відповідних спеціалізацій. Навчання здійснювалося за змішаною формою, що поєднувала дистанційні заняття та підготовку за індивідуальними навчальними планами з урахуванням особливостей юрисдикції (спеціалізації) професійної діяльності слухачів. Також за індивідуальними навчальними планами початкову підготовку в НШСУ пройшли двоє суддів апеляційних господарських судів та один суддя апеляційного адміністративного суду. Такий підхід забезпечив належну адаптацію новопризначених суддів до здійснення правосуддя з урахуванням спеціалізації суду та сучасних вимог до професійної підготовки.

Наразі Національна школа суддів України одночасно проводить два курси початкової підготовки за індивідуальними навчальними планами для новопризначених суддів апеляційних загальних судів, одного судді апеляційного господарського суду та одного судді апеляційного адміністративного суду.

У зв'язку із завершенням конкурсу на зайняття вакантних посад суддів апеляційних судів Національна школа суддів України розробила та подала на затвердження до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України проекти програм початкової підготовки для суддів Вищого антикорупційного суду, зокрема його Апеляційної палати, а також суддів Спеціалізованого окружного адміністративного суду та Спеціалізованого апеляційного адміністративного суду. До розроблення програм були залучені судді відповідних судів, а також тренери та науково-педагогічні працівники Школи.

Паралельно тривала робота над оновленням чинних курсів і створенням нових відповідно до проєктів програм початкової підготовки. Зокрема, у співпраці з проєктом ЄС «Право-Justice» розроблено та презентовано навчальний посібник «Посібник для новопризначених суддів», який стане практичним орієнтиром у професійній адаптації суддів-початківців. Продовжено роботу над впровадженням інституту наставництва (коучингу) як складової системи суддівської освіти.

Вдосконалення порядку заміщення вакантних посад керівного складу

На виконання заходів Дорожньої карти з питань верховенства права запроваджено конкурсний порядок заміщення вакантних посад керівного складу НШСУ, підготовлено відповідні зміни до Статуту НШСУ та внесено відповідне подання до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України з цього приводу.

Разом з тим, необхідною передумовою для залучення діючих суддів до роботи на керівних посадах та як тренерів Національної школи суддів України

на строковій основі є законодавче закріплення гарантій збереження їх суддівських посад, суддівської винагороди і встановлених законом доплат на час відрядження до Національної школи суддів України на постійній основі. З огляду на зазначене НШСУ підготувала відповідні законодавчі пропозиції, які спрямовані для розгляду в профільний комітет Верховної Ради України.

Показники роботи у першому півріччі 2026 року

Загалом у звітному періоді за рахунок Державного бюджету України та коштів міжнародних організацій проведено 184 навчальні заходи з підготовки та періодичного навчання суддів, які різними формами навчання охопили **6 912** суддів.

Проведено 5-денне навчання, передбачене законом, із підтримання кваліфікації суддів Вищого антикорупційного суду та Верховного Суду, а також 20 спеціалізовані тематичні тренінги і семінари-практикуми для суддів місцевих та апеляційних судів усіх юрисдикцій.

Активно впроваджувалась дистанційна форма для періодичного навчання суддів. У першому півріччі 2026 року НШСУ було проведено 32 дистанційні курси.

До законодавчо визначених завдань НШСУ віднесено також підготовку й підвищення рівня кваліфікації працівників апаратів судів і помічників суддів. Загалом, у звітному періоді пройшли підготовку та підвищили свій професійний рівень **20 688** слухачів.

Також було продовжено підготовку співробітників Служби судової охорони і підвищення рівня їхньої кваліфікації. У першому півріччі підготовку та підвищення рівня кваліфікації у Національній школі суддів України пройшли **3 560** працівників Служби.

Освітні заходи НШСУ високо оцінені їх учасниками (за відгуками суддів, помічників суддів, працівників апаратів судів і співробітників Служби судової охорони схвальні відгуки перевищували **дев'яностовідсоткову** межу).

Наукові та науково-методичні підрозділи НШСУ зосередилися на розробленні, оновленні та адаптації навчальних курсів. За звітний період було **розроблено/новелізовано 22 тренінги, проведено апробацію 15 навчальних курсів і 3 тренінгів для тренерів**. Також у процесі розробки/новелізації наразі знаходяться **12 тренінгів та 2 дистанційних курсів** для суддів і працівників апаратів судів.

Підготовлено вісім стандартизованих лекцій для суддів, а також триває розроблення стандартизованої лекції «Психологічна природа конфліктів у судовому процесі». Крім того, розроблено низку навчально-методичних видань, зокрема посібники «Запобігання та протидія домашньому насильству: травма-інформоване та гендерно чутливе правосуддя», «Сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом», «Пробація у кримінальному судочинстві України», а також оновлені Методичні рекомендації для суддів щодо організації роботи з дітьми за методикою «Зелена кімната». Водночас триває підготовка методичних матеріалів до тренінгу «Застосування

нейропсихологічних досліджень у сфері прийняття судових рішень», спрямованого на впровадження сучасних міждисциплінарних підходів у систему суддівської освіти та розвиток професійних компетентностей суддів.

Упродовж звітнього періоду Національна школа суддів України здійснила низку заходів, спрямованих на науково-методичне забезпечення діяльності ВККСУ. Зокрема, підготовлено 1 129 тестових завдань, відрецензовано 7 905 тестових і 30 практичних завдань. Крім того, оновлено і надіслано до ВККС України проєкти програм для проведення іспитів у межах кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді.

Опрацьовано загальнодержавні стратегічні документи та підготовлено відповіді за запитами щодо їх виконання від Комітету Верховної Ради України з питань правової політики, Вищої ради правосуддя, міністерств та відомств.

У звітньому періоді Національну школу суддів України включено до міжнародного реєстру наукових і дослідницьких установ – Research Organization Registry (ROR) та присвоєно їй унікальний ідентифікатор наукової установи. Це сприяє інтеграції НШСУ до міжнародного науково-дослідницького простору, підвищує видимість її наукової діяльності на міжнародному рівні та створює додаткові можливості для розвитку академічної співпраці, участі в міжнародних дослідницьких проєктах і поширення результатів наукових досліджень.

Міжнародна співпраця

Впродовж першого півріччя 2026 року продовжувалася активна міжнародна співпраця НШСУ з програмами та проєктами МТД, яких наразі нараховується близько **40**. Проєкти МТД активно реагують на навчальні потреби НШСУ, залучаючи міжнародний досвід щодо роботи судів в умовах воєнного стану та розгляду справ про воєнні злочини, а також вивчення права ЄС.

Школа взаємодіє з інституціями Франції, Нідерландів, Італії та Португалії, переймаючи їхній досвід сучасних методик навчання, оцінці потреб і впровадження нових освітніх форматів.

У червні представник Національної школи суддів України взяв участь у 29-й Генеральній Асамблеї Європейської мережі суддівської освіти (EJTN 2026), організованій під час головування Республіки Кіпр у Раді Європейського Союзу. Приймаючою стороною заходу виступила Школа підготовки суддів Кіпру (Cyprus Judicial Training School, CJTS). У межах Асамблеї відбувся спеціальний воркшоп за участю представників держав-спостерігачів, зокрема України, присвячений питанням координації діяльності та організації роботи Європейської мережі суддівської освіти. Участь у заході сприяла поглибленню співпраці НШСУ з EJTN, ознайомленню з актуальними підходами до організації суддівської освіти в країнах Європейського Союзу та посиленню інтеграції української системи підготовки суддів до європейського освітнього простору.

Цього року стало можливим поновлення співпраці НШСУ з Національним суддівським інститутом Канади шляхом проведення зустрічі керівництва суддівських інституцій. У ході зустрічі сторони обговорили перспективи подальшої співпраці у сфері суддівської освіти. Йшлося про впровадження сучасних міжнародних підходів до підготовки суддів, використання новітніх методик викладання, а також обмін професійним досвідом між українськими та канадськими фахівцями.

Ще одним прикладом розширення міжнародної співпраці Національної школи суддів України стала зустріч ректора з керівником Офісу European Public Law Organization (EPLO) в Україні. Під час зустрічі сторони обговорили перспективні напрями взаємодії у сфері розвитку суддівської освіти, зокрема впровадження сучасних європейських підходів до професійної підготовки суддів, розроблення спільних навчальних програм та обмін експертним досвідом.

За підтримки Програмою «Розвиток компетентностей для правничого сектору України» (A4ID) заплановано чергове проведення Міжнародної програми суддівського наставництва (International Judicial Mentoring Programme – I-JUMP). Триває відбір суддів для участі.

Співпраця з Програмою «Розвиток компетентностей для правничого сектору України» (A4ID), яка фінансується урядом Сполученого Королівства, продовжилася шляхом проведення комплексного тренінгу з адвокації і практики судового розгляду у провадженнях щодо воєнних злочинів в Україні, а також тренінгу щодо воєнних злочинів.

Представники НШСУ взяли участь у тренінгу для тренерів з питань арбітражної практики та міжнародних стандартів підготовки трудових арбітрів, організованому за підтримки Міжнародної організації праці (МОП). Перший етап навчання відбувся в онлайн-форматі, а після його успішного завершення представники НШСУ долучилися до другого, практичного етапу, який проходив очно в Міжнародному навчальному центрі МОП у місті Турин (Італійська Республіка).

Школа також долучена до роботи у міжвідомчих робочих групах з розроблення навчальної програми для тренерів з питань взаємодії з ветеранами у системі кримінальної юстиції, а також з підготовки протоколів, інструкцій, процедурних і комунікаційних рекомендацій щодо роботи з ветеранами війни в системі правосуддя.

Ефективною формою навчання залишається Дискусійний клуб, який проводиться в онлайн-форматі за участю українських суддів, що володіють англійською мовою, та їхніх колег із держав – членів Європейського Союзу. Його метою є обговорення актуальних питань, пов'язаних із діяльністю судової влади, здійсненням правосуддя, забезпеченням верховенства права, суддівською етикою, міжнародним правовим співробітництвом та іншими викликами, що стоять перед сучасним правосуддям.

У першому півріччі 2026 року у співпраці з проєктами міжнародної технічної допомоги Національна школа суддів України провела та взяла

участь у понад 50 навчальних заходах, серед яких конференції, круглі столи, вебінари, семінари, тренінги для тренерів, навчальні заходи для суддів, їхніх помічників і працівників апаратів судів, а також апробації нових навчальних курсів.

Водночас представники НШСУ взяли участь у понад 30 робочих зустрічах із міжнародними інституціями суддівської освіти та організаціями-партнерами, під час яких обговорювалися питання розвитку суддівської освіти, впровадження європейських стандартів професійної підготовки, розширення міжнародного співробітництва та реалізації спільних освітніх ініціатив. Активна міжнародна взаємодія сприяла подальшій модернізації системи суддівської освіти та її інтеграції до європейського освітнього простору.

I. ПІДГОТОВКА СУДДІВ ДЛЯ ПІДТРИМАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ, ПЕРІОДИЧНЕ НАВЧАННЯ СУДДІВ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЇХНЬОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

У I півріччі 2026 року Національна школа суддів України, реалізуючи визначені ст. 104, п.п. 2-3 ч.1 ст.105 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 року № 1402-VIII завдання щодо підготовки суддів, у тому числі обраних на адміністративні посади в судах, та періодичного навчання суддів з метою підвищення рівня їхньої кваліфікації, продовжувала роботу з підготовки суддівських кадрів, з урахуванням умов воєнного стану та процесу майбутнього набуття членства України в ЄС.

За змістом цей процес був спрямований на забезпечення:

дотримання вимог принципу верховенства права під час здійснення правосуддя, зокрема, його застосування з урахуванням практики Європейського суду з прав людини;

своєчасне реагування на законодавчі зміни, передусім до кримінального та кримінально-процесуального законодавства;

урахування суддями висновків щодо застосування норм права, викладених у постановках Верховного Суду, урахування практики;

урахування рекомендацій міжнародних партнерів;

своєчасного та належного реагування на інші виклики, зумовлені воєнним станом та ситуацією в судовій системі.

Підготовка та періодичне навчання суддів з метою підвищення рівня кваліфікації в НШСУ здійснювалась відповідно до календарних планів підготовки та періодичного навчання суддів для підтримання їхньої кваліфікації, стандартизованих програм і програм підготовки відповідних категорій суддів, що формуються згідно з Положенням про підготовку та періодичне навчання суддів.

У програмах підготовки усіх категорій суддів, включаючи дистанційні курси, значне місце було відведено питанням пов'язаним із наслідками війни: воєнним злочинам, злочинам проти людяності, питанням їх кваліфікації, механізмам реалізації кримінальної відповідальності та належного висвітлення цих питань у судових рішеннях; відшкодуванню шкоди, заподіяної РФ; військовим злочинам; питанням кваліфікації злочинів проти основ національної безпеки України; питанням антикорупційного законодавства, суддівської етики та дисциплінарної відповідальності; застосуванню практики Європейського суду з прав людини під час здійснення судочинства.

НШСУ в умовах, що склалися, реалізовує можливості як дистанційної підготовки (проведення дистанційних курсів, онлайн-занять, вебінарів тощо), так і тренінгів, а також проведення навчальних заходів у гібридному форматі.

Так, у I півріччі 2026 року було проведено 20 спеціалізованих тренінгів, які в межах підготовки є обов'язковими для суддів місцевих та апеляційних судів усіх юрисдикцій.

Зокрема, проводились тренінги на теми:

- “Написання судового рішення у кримінальному провадженні”;
- “Особливості розгляду справ про захист права власності. Особливості розгляду справ про відшкодування шкоди. Відшкодування шкоди у зв'язку з агресією РФ”;
- “Строки в адміністративному судочинстві”;
- “Написання судових рішень в адміністративному судочинстві: сучасні підходи”;
- “Судовий розгляд спорів у сфері публічних закупівель у контексті євроінтеграції України”;
- “Апеляційний розгляд кримінальних проваджень”;
- “Електронні докази в кримінальному провадженні”;
- “Окремі питання апеляційного провадження у господарській юрисдикції”;
- “Апеляційне провадження в адміністративному судочинстві”;
- “Представництво в адміністративному судочинстві”;
- “Кримінальні правопорушення проти власності в умовах воєнного та надзвичайного стану”;
- “Стиль і структура судових рішень у цивільному процесі”;
- “Сімейні спори в умовах воєнного стану: правосуддя для захисту родини”;

- “Права учасників кримінального провадження: національна практика та стандарти Європейського Союзу”;
- “Межі застосування судового розсуду при здійсненні правосуддя”;
- “Кримінальні та адміністративні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту”;
- “Розгляд справ у порядку окремого провадження”.

Національною школою судів України проведена підготовка суддів Вищого антикорупційного суду за підтримки Антикорупційної ініціативи Європейського Союзу в Україні, “Програми підтримки ОБСЄ для України”, Проєктом ЄС-РЄ “Посилення режиму боротьби з відмивання коштів, фінансування тероризму та повернення активів в Україні”, Німецького фонду міжнародного правового співробітництва, Проєкту Ради Європи “Зміцнення прав людини в системі кримінальної юстиції України”. За результатами проходження програми підготовки **39 суддів Вищого антикорупційного суду отримали сертифікати.**

У I півріччі 2026 року **Національною школою судів України проведена підготовка суддів Верховного Суду за підтримки Проєкту Європейського Союзу “Право-Justice”, Національною судовою адміністрацією Швеції, Проєктом GIZ Ukraine “Посилення відповідності України стандартам Європейського Союзу у сфері верховенства права”, Німецьким фондом міжнародного правового співробітництва, Програмою підтримки ОБСЄ для України, Проєктом Ради Європи “Зміцнення прав людини в системі кримінальної юстиції України. Фаза II”, Міжнародною організацією праці, Ягеллонським університетом, Університетом Оснабрюка . За результатами проходження програми підготовки **145 суддів Верховного Суду отримали сертифікати.****

Національна школа суддів України у I півріччі 2026 року продовжила співпрацю з міжнародними проєктами. Це дозволило залучити до викладання відомих фахівців зарубіжних країн: науковців, суддів, юристів Міжнародного кримінального суду, суддів й прокурорів провідних європейських країн та спеціальних трибуналів по воєнним злочинам.

Основні напрями навчальних заходів у I півріччі 2026 року, пов’язані із наслідками війни: воєнними злочинами, злочинами проти людяності, відшкодуванням шкоди, заподіяної РФ, військовими злочинами, питанням кваліфікації злочинів проти основ національної безпеки України, питанням про механізми реалізації кримінальної відповідальності за воєнні злочини, питанням відшкодування шкоди, заподіяної воєнними злочинами.

Навчальною лабораторією з вивчення права Європейського Союзу приділяється значна увага вивченню права Європейського Союзу у процесі підготовки висококваліфікованих кадрів для системи правосуддя. Підготовка суддів із законодавства ЄС сприяє коректному та уніфікованому його застосуванню і зміцненню взаємної довіри в межах міждержавних судових процесів,

допомагаючи розвивати сферу правосуддя ЄС (у зв'язку з набуттям Україною 23 червня 2022 р. статусу кандидата в члени Європейського Союзу та ухваленням у червні 2024 р. рамок переговорного процесу щодо вступу України в ЄС), а також підвищити обізнаність судової спільноти щодо особливостей застосування актів ЄС. Проведено низку вебінарів для суддів із питань вивчення права Європейського Союзу, що сприяє уніфікованому застосуванню законодавства ЄС і зміцненню взаємної довіри в межах міждержавних судових процесів, допомагаючи розвивати сферу правосуддя ЄС, а саме: “Мінімальні стандарти безпеки та інтеграція біометричних даних у тлумаченні Суду ЄС та адміністративному судочинстві України”, “Антикорупційна політика Європейського Союзу та її вплив на правозастосовну практику України: директиви та правові позиції Суду Справедливості ЄС”, “Вступ до права ЄС”, “Правова регламентація збору та захисту персональних даних в ЄС: генеза становлення та імплементаційні процеси права ЄС в Україні”, “Фундаментальні аспекти права ЄС: архітектура ЄС та його судова система, роль національного судді, процедура попереднього рішення”, “Доступ до правової інформації ЄС та ефективне використання вебінструментів і ресурсів з права ЄС”.

У співпраці та за підтримки проєктів міжнародної технічної допомоги, міжнародних неурядових організацій, було проведено низку навчальних заходів, актуальних вебінарів, круглих столів, тренінгів, семінарів для суддів:

- Тренінг “Запобігання та протидія домашньому насильству травмаінформоване та гендерно чутливе правосуддя” (спільно з Центром MARTA);
- Тренінг “Специфіка та спеціальний правовий статус електронних доказів. Виклики сучасності” (спільно з Проєктом ЄС “Право–Justice”);
- Тренінг “Спеціалізований тренінг для суддів місцевих, апеляційних судів, Верховного Суду, Конституційного Суду України та працівників Служби судової охорони” (спільно з громадським формуванням “Капеланський Патруль” у співпраці з благодійною організацією Global

Christian Support (GCS));

- Тренінг “Персональні дані: використання, захист і відповідальність. Новели законодавства і судова практика” (спільно з Проєктом “Гарантування дотримання прав людини при здійсненні правосуддя. Фаза II” Програми підтримки ОБСЄ для України);

- Тренінг “Спори у сфері захисту внутрішньо переміщених осіб” (спільно з громадською організацією “Десяте квітня”);

- Тренінг “Застосування принципу невислання у справах щодо біженців і шукачів притулку: практика ЄСПЛ та національних судів” (спільно з громадською організацією “Десяте квітня”);

- Вебіари “Шість діалогів про справедливий суд” (спільно з Консультативною місією Європейського Союзу (КМЄС в Україні));

- Тренінг “Людиноорієнтований підхід до забезпечення підтримки та захисту прав потерпілих” (спільно з Консультативною місією Європейського Союзу (КМЄС в Україні));

- Семінар “Захист у судових процесах щодо воєнних злочинів: військова необхідність та накази вищого керівництва” (спільно з Консультативною місією Європейського Союзу (КМЄС в Україні));

- Семінар “Ухвалення судового рішення в судових процесах щодо міжнародних злочинів” (спільно з Консультативною місією Європейського Союзу (КМЄС в Україні));

- Семінар “Практичні аспекти прямого та перехресного допиту свідків у судових процесах щодо міжнародних злочинів” (спільно з Консультативною місією Європейського Союзу (КМЄС в Україні));

- Вебіари у рамках Дискусійного клубу для суддів англійською мовою “Трансформація естонських судів від радянських часів до 21 століття”, “Трансформація польських судів від радянських часів до 21 століття”, “Альтернативні заходи та механізми санкцій”, “Право на розгляд справи у розумний строк та компенсація за необґрунтовані затримки”, “Судове співробітництво у справах щодо транскордонного викрадення дітей” (спільно з Консультативною місією Європейського Союзу в Україні (КМЄС));

- Тренінг “Судовий розгляд спорів у сфері публічних закупівель у контексті євроінтеграції України” (спільно з Компонентом 2 “Публічні закупівлі” Проєкту EU4PFM Програми Європейського Союзу (ЄС) за підтримки Управління державними фінансами в Україні));

- Круглий стіл “Забезпечення підтримки потерпілим та свідкам з початку кримінального процесу, під час досудового розслідування та до остаточного рішення суду. Запобігання повторній травматизації, повторній віктимізації та застосування підходів, що враховують травматичний досвід, протягом усього кримінального судочинства” (спільно з Консультативною місією Європейського Союзу КМЄС в Україні та Координаційним центром підтримки потерпілих і свідків Офісу Генерального прокурора);

- Семінари-практикуми “Моделювання судового процесу з питань Кримінальної відповідальності військових командирів та інших керівників”

(Спільно з Консультативною місією Європейського Союзу в Україні (КМЄС) та Тренінговим центром прокурорів України);

- Семінар “Практичні аспекти міжнародного кримінального права, міжнародного гуманітарного права та судового розгляду справ про міжнародні злочини” *(спільно з Консультативною місією Європейського Союзу (КМЄС));*

- Круглий стіл “Відшкодування шкоди, завданої внаслідок війни: міжнародний та національний аспекти” *(спільно з Київським офісом Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України);*

- Тренінг “Застосування штучного інтелекту у суддівській діяльності” *(спільно та за підтримки Управління програм співробітництва Ради Європи у рамках проекту «Підтримка України у впровадженні стандартів Ради Європи щодо судової влади», «Зміцнення прав людини в системі кримінальної юстиції України» спільно з Науково-практичним Хабом «Верховенство права»);*

- Семінар “Фундаментальні аспекти права ЄС: архітектура ЄС та його судова система, роль національного судді, процедура попереднього рішення” *(спільно з Європейським інститутом державного управління (EIPA));*

- Семінар “Доступ до правової інформації ЄС та ефективне використання вебінструментів і ресурсів з права ЄС” *(спільно з Європейським інститутом державного управління (EIPA));*

- Семінар “Антикорупційне право ЄС” *(спільно з Європейським інститутом державного управління (EIPA));*

- Семінар “Щодо відповідальності командирів” *(спільно з Інститутом Т.М.С. Ассера та IDLO);*

- Семінар “Права людини та перспективи гуманітарного права щодо кримінального переслідування та судового розгляду злочинів проти національної безпеки в Україні (колабораційна діяльність)” *(спільно з Консультативною місією Європейського Союзу КМЄС в Україні);*

- Тренінг “Робота з вразливими та свідками у судових процесах” *(спільно з Проектом ЄС “Право-Justice”);*

- Тренінги “Посилення судового реагування на прояви мови ворожнечі та дискримінації” *(спільно з Проектом Ради Європи “Підтримка впровадження європейських стандартів щодо боротьби з дискримінацією та прав національних меншин в Україні”);*

- Серія семінарів “Злочини проти людяності: правові рамки, ретроактивність, судове тлумачення та застосування” *(спільно з Міністерством закордонних справ Нідерландів і реалізується IDLO у партнерстві з Інститутом Т.М.С. Ассера, Центром міжнародного правового співробітництва (CILC) та Нідерландським Гельсінським комітетом (NHС));*

- Семінар-практикум “Захист прав та законних інтересів внутрішньо-переміщених осіб” *(спільно з БФ “Право на захист” за підтримки УВКБ ООН);*

- Тренінг “Спори у сфері захисту внутрішньо-переміщених осіб ”

(спільно з громадською організацією “Десяте квітня” за підтримки Агентства ООН);

- Тренінг “Спори у сфері захисту внутрішньо переміщених осіб” *(спільно з Благодійною організацією Благодійний фонд “Право на захист”);*

- Вебінари “Правова рамка ЄС - загальне застосування європейського права” та “Трудове право в транскордонному контексті в цифрову епоху: виклики та можливості цифровізації ” *(спільно з Судовою адміністрацією Швеції та Консультативною місією Європейського Союзу в Україні);*

- Воркшоп “Альтернативні та відновні механізми у кримінальному судочинстві” *(спільно з Консультативною місією Європейського Союзу в Україні, а також Тренінговим центром прокурорів України та Координаційним центром надання правничої допомоги);*

- Тренінги “Верховенство права як основа здійснення правосуддя в Україні” та “Запобігання та протидії дискримінації” *(спільно та за підтримки Проєкту «Гарантування дотримання прав людини при здійсненні правосуддя. Фаза II» Програми підтримки ОБСЄ для України);*

- Воркшоп “Неупередженість суду та процедура відводу судді в контексті пункту 1 статті 6 ЄКПЛ” *(спільно з Проєктом “Право-Justice”);*

- Круглий стіл “Консультативні візити як інструмент підтримки судів: підходи та перспективи на прикладі Дніпропетровської області” *(спільно з Консультативною місією Європейського Союзу КМЄС в Україні);*

- Круглий стіл “Міжвідомча взаємодія у сфері захисту прав дітей. Шляхи врегулювання сімейних конфліктів” *(спільно з Благодійною організацією “Благодійний фонд “Глоба22”);*

- Серія тренінгів “Злочини, пов’язані з утриманням цивільних осіб під вартою: кваліфікація, доказування та судове обґрунтування в українських справах” *(спільно з Інститутом Т.М.С. Asser);*

- Тренінг “Судовий розгляд спорів у сфері публічних закупівель у контексті євроінтеграції України” *(спільно з Компонентом 2 “Публічні закупівлі” Проєкту EU4PFM Програми Європейського Союзу (ЄС) за підтримки Управління державними фінансами в Україні);*

- Тренінг “Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України” *(спільно з Консультативною місією Європейського Союзу в Україні (КМЄС));*

- Круглий стіл “Злочин геноциду” *(спільно з Консультативною місією Європейського Союзу в Україні (КМЄС));*

- Тренінг “Права учасників кримінального провадження: національна практика та стандарти Європейського Союзу” *(спільно з Консультативною місією Європейського Союзу в Україні (КМЄС));*

- “Воркшоп в межах реалізації Програми наставництва з гендерної рівності” *(спільно Програмою підтримки ОБСЄ для України у межах проєкту “Гарантування дотримання прав людини при здійсненні правосуддя, Фаза II”);*

- Міжнародний форум “Медіація і право” (спільно з Громадською спілкою “Українська академія медіації” у партнерстві з Європейською комісією з ефективності правосуддя (CEPEJ));

- Вебінар “Реєстрація права власності в умовах війни та окупації: проблематика та судова практика (для адміністративної та загальної юрисдикції)” (спільно з БФ “Право на захист” та Фундацією Чарльза Стюарта Мотта);

- Тренінг “Досудове розслідування та судовий розгляд у кримінальних провадженнях про злочини проти основ національної безпеки” (спільно з Консультативною місією Європейського Союзу в Україні (КМЄС));

У співпраці та за підтримки Програми “Розвиток компетентностей для правничого сектору України”, яка фінансується урядом Сполученого Королівства в лютому 2026 року в місті Краків, Польща проведено тренінг для суддів “Комплексний тренінг з адвокації та практики судового розгляду у провадженнях щодо воєнних злочинів в Україні”.

Також було проведено низку семінарів для суддів, під час яких обговорювалися питання кримінальної відповідальності за воєнні злочини, відшкодування шкоди, заподіяної РФ, військовими злочинами, здійснення правосуддя в умовах війни та інші:

- “Специфіка та спеціальний правовий статус електронних доказів. Виклики сучасності”;
- “Шість діалогів про справедливий суд”;
- “Захист у судових процесах щодо воєнних злочинів: військова необхідність та накази вищого керівництва”;
- “Ухвалення судового рішення в судових процесах щодо міжнародних злочинів”;
- “Практичні аспекти прямого та перехресного допиту свідків у судових процесах щодо міжнародних злочинів”;
- “Моделювання судового процесу з питань Кримінальної відповідальності військових командирів та інших керівників”;
- “Практичні аспекти міжнародного кримінального права, міжнародного гуманітарного права та судового розгляду справ про міжнародні злочини”;
- “Відшкодування шкоди, завданої внаслідок війни: міжнародний та національний аспекти”;
- “Щодо відповідальності командирів”;
- “Права людини та перспективи гуманітарного права щодо кримінального переслідування та судового розгляду злочинів проти національної безпеки в Україні (колабораційна діяльність)”;
- “Робота з вразливими та свідками у судових процесах”;
- “Злочини проти людяності: правові рамки, ретроактивність, судове тлумачення та застосування”;

- “Альтернативні та відновні механізми у кримінальному судочинстві”;
- “Злочини, пов’язані з утриманням цивільних осіб під вартою: кваліфікація, доказування та судові обґрунтування в українських справах”;
- “Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України”;
- “Злочин геноциду”;
- “Реєстрація права власності в умовах війни та окупації: проблематика та судова практика (для адміністративної та загальної юрисдикції)”;
- Досудове розслідування та судовий розгляд у кримінальних провадженнях про злочини проти основ національної безпеки”.

Для забезпечення інтерактивних та дистанційних форм навчання Національна школа суддів України використовує Інтернет, сучасні персональні комп’ютери (ноутбуки), фліпчарти, відеокамери, мультимедійні проектори, екрани, електронні системи клікерів, інтерактивні дошки та інші допоміжні засоби.

НШСУ активно впроваджує дистанційну форму для періодичного навчання суддів. У співпраці відділів НШСУ (інформаційних технологій/ підготовки суддів/підготовки викладачів (тренерів) було **проведено 32 дистанційні курси**. Для суддів проведені такі дистанційні курси: “Забезпечення гендерної рівності”, “Практика розгляду судами кримінальних проваджень, передбачених ст. ст. 130,132 КК України: проблемні аспекти”, “Вступ до перевірки та розслідувань на основі відкритих джерел”, “Проблемні питання доказування в цивільному судочинстві”, “Докази і доказування в адміністративному судочинстві”, “Інформаційно-психологічна безпека особистості», “Комунікації в діяльності судді”, “Мова судово-процесуальної сфери”, “Основи особистісного зростання”, “Основи права Європейського Союзу», “Підстави відкриття зразкової справи. Формування та реалізація зразкової справи в судовій практиці”, “Психологічні особливості спілкування з малолітніми/неповнолітніми учасниками судового процесу”, “Психологічні особливості спілкування з учасниками судового процесу, які мають досвід психотравмуючого впливу”, “Регулювання земельних відносин: судова практика. Особливості застосування в умовах воєнного стану”, “Військові адміністративні правопорушення: особливості кваліфікації та процесуальні аспекти», “Захист прав та інтересів дитини при вирішенні сімейних спорів”, “Розгляд спорів щодо публічних закупівель господарськими і адміністративними судами”, “Сексуальне насильство, пов’язане з конфліктом”, “Соціономічна компетентність судді”, “Розгляд справ щодо злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості”, “Інформаційно-психологічна безпека особистості”, «Базовий курс з медіації”, “Судовий розгляд: порушення законів та звичаїв війни”, “Судово-психологічна

експертиза в цивільному процесі”, “Управління часом у суддівській діяльності”, “Вступ до системи надання безоплатної правничої допомоги” апробація дистанційного курсу спільно з Координаційним центром з надання правничої допомоги. Також проведені спільні тьюторські дистанційні курси Програми Ради Європи HELP спільно з Проєктом Офісу Ради Європи в Україні “Захист прав дітей та забезпечення правосуддя, дружнього до дитини, в Україні” та Проєкту РЄ HELP (Освіта в галузі прав людини для юристів) для України в тому числі під час війни» Фаза II): “Права людини в Збройних Силах”, “Захист персональних даних при опублікуванні судових рішень”, “Штучний інтелект і права людини” , “Психічне здоров’я і права людини”, “Бізнес і права людини”, “Захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства”.

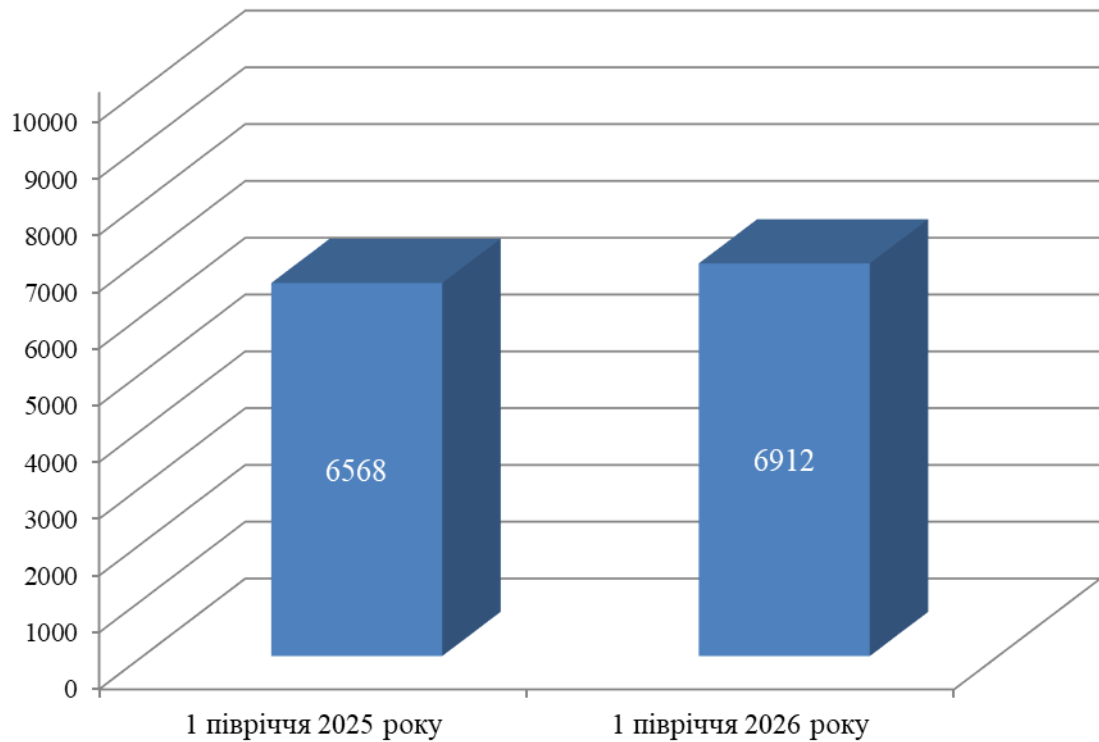

Усього у 1 півріччі 2026 р. за рахунок коштів Державного бюджету України та коштів міжнародних організацій було проведено **184 навчальних заходів** з підготовки та періодичного навчання суддів, у яких взяли участь:

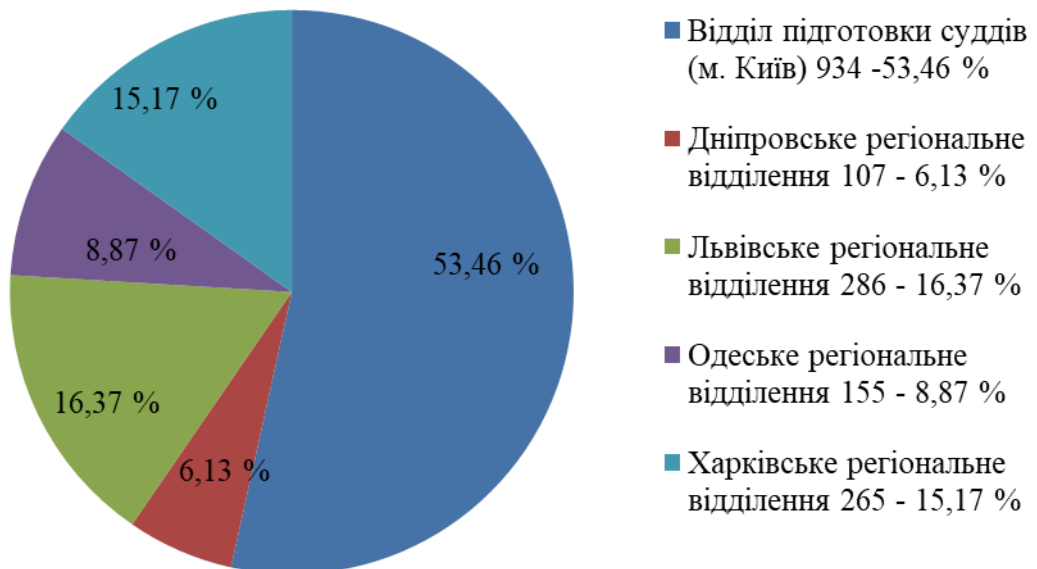
- 1747 суддів для підтримання кваліфікації, включаючи, обраних на адміністративні посади;
- 5165 судді у періодичному навчанні з метою підвищення рівня кваліфікації.

Діяльність НШСУ щодо освіти суддів у I півріччі 2026 року характеризується статистичними даними, що наведені у вигляді діаграм.

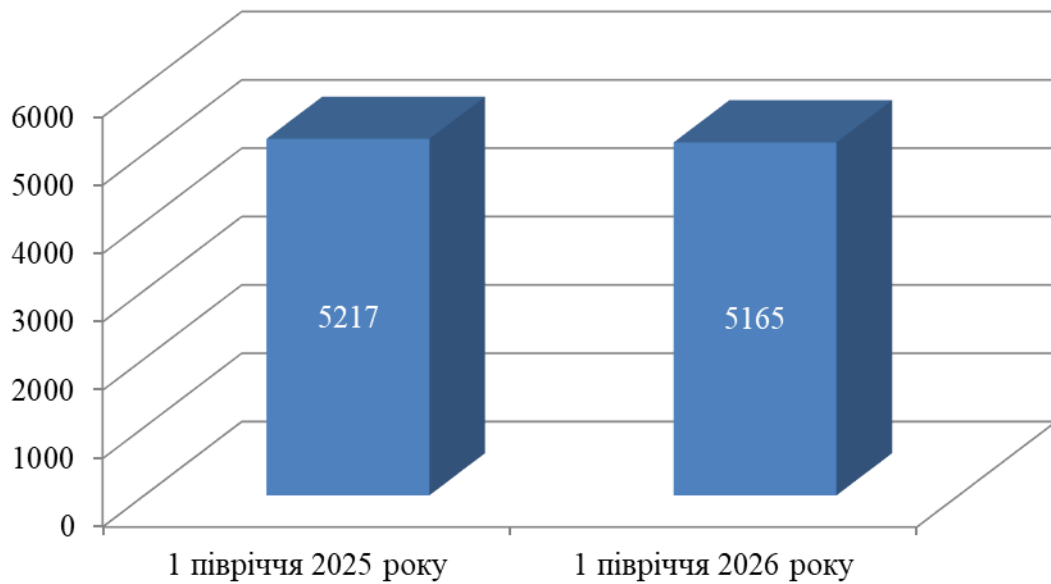
Підготовка суддів для підтримання кваліфікації та періодичне навчання суддів з метою підвищення рівня їхньої кваліфікації, включаючи, обраних на адміністративні посади в судах (осіб)

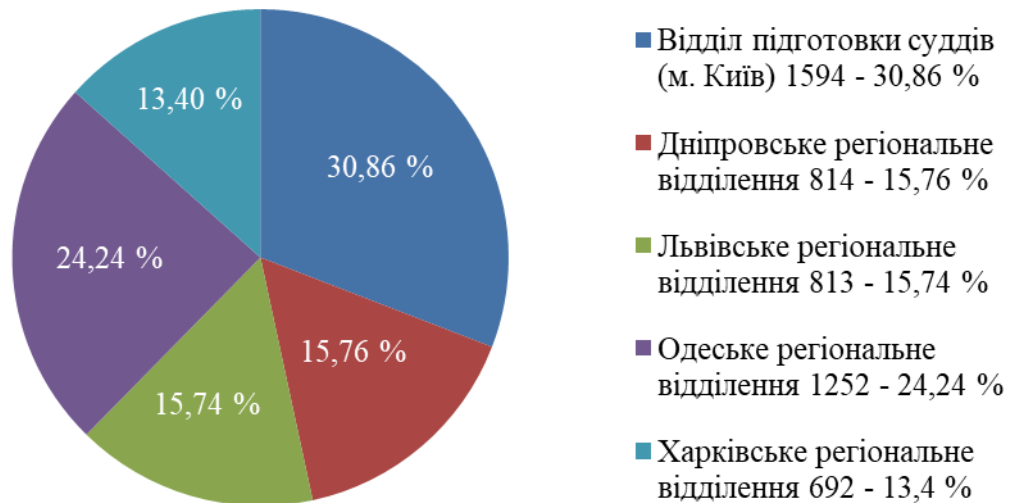
Участь структурних підрозділів у підготовці суддів для підтримання кваліфікації, включаючи, обраних на адміністративні посади, у 1 півріччі 2026 року

**Періодичне навчання суддів
з метою підвищення рівня їхньої кваліфікації**

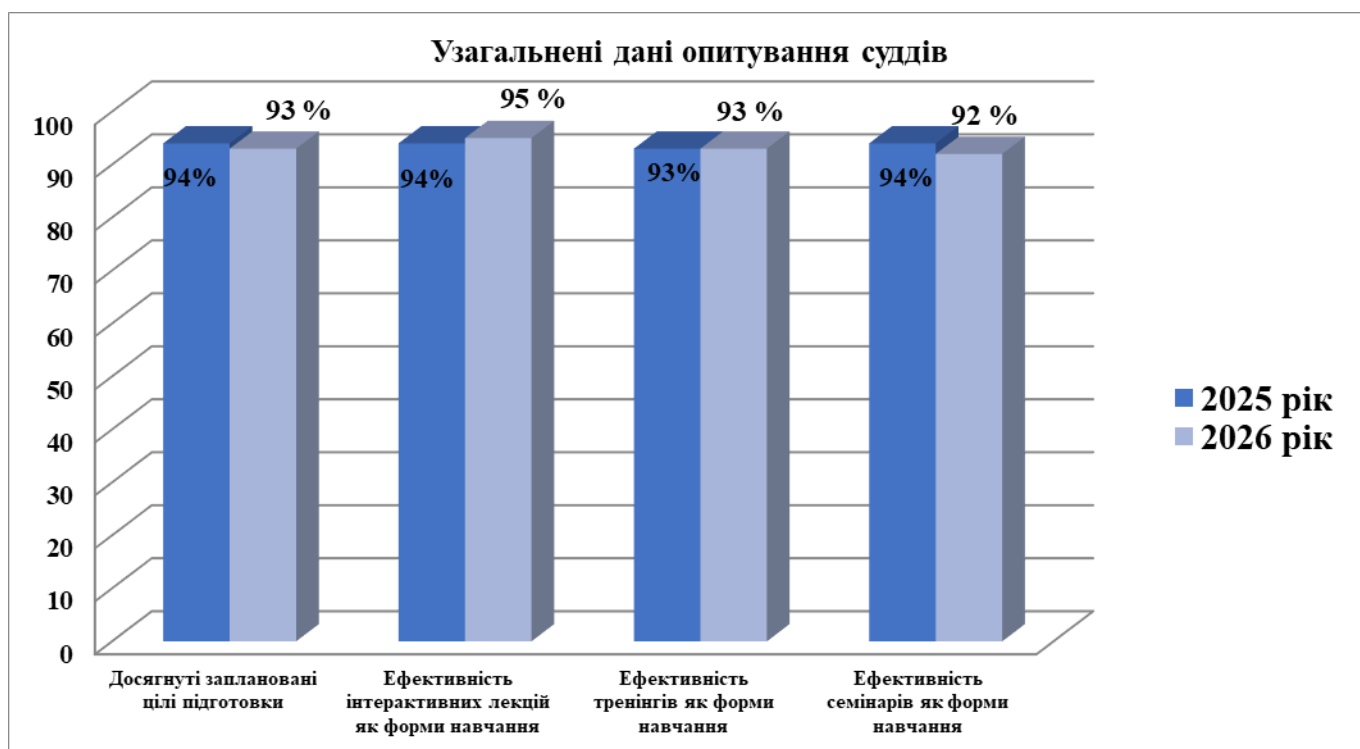

**Участь структурних підрозділів НШСУ в періодичному
навчанні суддів з метою підвищення рівня їхньої
кваліфікації у 1 півріччі 2026 року**

За результатами підготовки проводилося анкетування слухачів для налагодження зворотного зв'язку та покращення процесу підготовки.

Узагальнені результати опитування суддів наводяться нижче.

Незважаючи на обмеження, робота з підготовки суддів активно продовжується. Проводяться онлайн-заняття для суддів та дистанційні курси. *Усього різними формами підготовки у 1 півріччі 2026 році було охоплено 6912 суддів* (додаток 1).

Для реалізації поставлених завдань НШСУ широко залучає інтелектуальні та фінансові можливості міжнародних проєктів, громадських організацій і фондів. Налагодження такої співпраці сприяє поглибленому вивченню українськими суддями національного законодавства і конвенційних приписів міжнародного права, а також збагаченню інших країн позитивним досвідом у галузі застосування права.

НШСУ проводить заняття з актуальних питань судочинства, тематика яких у більшості визначається відповідно до Закону України від 24 лютого 2022 р. № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» терміни і тематика навчання, наповнюваність слухацьких груп узгоджуються з керівництвом судів і міжнародних проєктів.

II. ПІДГОТОВКА ПРАЦІВНИКІВ АПАРАТІВ СУДІВ ТА ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЇХНЬОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

До законодавчо визначених завдань НШСУ віднесено підготовку

працівників апаратів судів і підвищення рівня їхньої кваліфікації. Така підготовка здійснюється відповідно до Регламенту, стандартизованих програм, календарних планів підготовки і підвищення рівня кваліфікації помічників суддів, працівників апаратів судів, а також календарних планів дистанційної підготовки.

Освітній процес працівників апаратів судів різних категорій включає: підготовку тривалістю 3-5 днів, проведення всеукраїнських семінарів, одноденних (дводенних) тематичних семінарів, семінарів-практикумів, тренінгів, круглих столів, вебінарів, лекцій, дистанційних курсів, участь у міжнародних конференціях (форумах).

Подальше втілення дистанційних курсів та виконання навчальних програм в онлайн-режимі зумовлено продовженням дії воєнного стану в країні. Попри все такий формат дозволяє охопити навчанням більшу кількість працівників апаратів судів з різних регіонів країни, а також збільшити чисельність слухачів на кожному навчальному курсі.

У I півріччі 2026 року НШСУ проведено 223 заходи для працівників апаратів судів, зокрема: 109 заходів проведено центральним офісом і навчальним центром підготовки працівників апаратів судів, 114 заходів – чотирма регіональними відділеннями, а саме: онлайн-підготовок – 37, одноденних (дводенних) онлайн-семінарів/вебінарів – 82, онлайн-семінарів-практикумів – 17, онлайн-тренінгів – 31 (додатково 13 онлайн-тренінгів/семінарів/семінарів-практикумів у межах підготовки), круглих столів – 1, Міжнародних форумів – 2, воркшопів – 5, дистанційних курсів – 48, якими було охоплено **20688 працівників апаратів судів** (додаток 2).

3 червня 2022 року підготовка помічників суддів віднесена до осібної категорії, проводиться за окремим календарним планом підготовки і підвищення рівня кваліфікації, де програми за змістом максимально наближені до програм підготовки суддів. Для помічників суддів у I півріччі 2026 року проведено 129 заходів, зокрема: 63 заходи – у центральному офісі та 66 заходів – у чотирьох регіональних відділеннях, а саме: онлайн-підготовок – 13, одноденних/дводенних онлайн-семінарів/вебінарів – 49, онлайн-семінарів-практикумів – 10, онлайн-тренінгів – 23 (додатково 13 онлайн-тренінгів/семінарів/семінарів-практикумів у межах підготовки), круглих столів – 1, Міжнародних форумів – 1, воркшопів – 5, дистанційних курсів – 27, якими було охоплено **3955 помічників суддів**.

Зокрема, в центральному офісі в м. Києві на онлайн-підготовках помічників суддів пройшли навчання 1127 осіб усіх шести категорій.

Національною школою судів України проведена підготовка помічників суддів Вищого антикорупційного суду. За результатами проходження програми підготовки 96 помічників суддів Вищого антикорупційного суду отримали сертифікати.

219 помічників суддів Верховного Суду пройшли підготовку та підвищення рівня кваліфікації у зазначеному періоді.

Найбільше навчалися в НШСУ помічники суддів місцевих загальних судів у кількості 619 осіб.

Також слід відзначити наступні навчальні заходи :

- Круглий стіл “Відшкодування шкоди, завданої внаслідок війни: міжнародний та національний аспекти” (спільно з Київським офісом Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України) “Українська мова за професійним спрямуванням”;
- Серія воркшопів “Злочини проти людяності: правові рамки, ретроактивність, судове тлумачення та застосування” (спільно з Міністерством закордонних справ Нідерландів і реалізується IDLO у партнерстві з Інститутом Т.М.С. Ассера, Центром міжнародного правового співробітництва (CILC) та Нідерландським Гельсінським комітетом (NHС)”;
- Міжнародний форум “Медіація і право” (спільно з Громадською спілкою “Українська академія медіації” у партнерстві з Європейською комісією з ефективності правосуддя (CEPEJ));
- Серія тренінгів “Злочини, пов’язані з утриманням цивільних осіб під вартою: кваліфікація, доказування та судове обґрунтування в українських справах” (спільно з Інститутом Т.М.С. Asser).

У програмах підготовки всіх категорій працівників апаратів судів значну увагу було приділено актуальним темам, що залишаються важливими для вивчення слухачами в 2026 році, зокрема це:

- “Антикорупційне законодавство: ключові аспекти фінансового контролю. Електронне декларування”;
- “Електронне декларування: особливості та типові помилки. Конфлікт інтересів”;
- “Доброчесність у професійній діяльності працівника апарату суду”;
- “Фундаментальні аспекти права ЄС: архітектура ЄС та його судова система, роль національного судді, процедура попереднього рішення”;
- “Вступ до права Європейського Союзу: адаптація законодавства України та судової практики в перехідний період”;
- “Основи захисту персональних даних за європейськими стандартами”;
- “Цифрова грамотність помічника судді та працівників апаратів судів. Правосуддя та застосування технологій штучного інтелекту”;
- “Впровадження штучного інтелекту в судовій владі: ризики та перспективи”;
- “Електронні сервіси у правосудді”;
- “Кібербезпека та кіберзахист інформації в судах”;
- “Протидія торгівлі людьми”;
- “Розвиток когнітивного та емоційного інтелекту”;
- “Сила слова: ораторська майстерність та мистецтво переконання”;
- “Стандарти державної мови в правничому дискурсі”;
- “Загальні правила оформлення непроцесуальних документів”;

- “Українська мова за професійним спрямуванням”;
- “Звернення громадян і доступ до публічної інформації”;
- “Медіація, ефективний і альтернативний спосіб вирішення конфліктів”;
- “Етикет ділового спілкування працівника суду”;
- “Інклюзія і безбар’єрність”;
- “Діяльність суду в надзвичайних ситуаціях”;
- “Забезпечення особистої безпеки суддів і членів їхніх сімей, працівників апаратів судів. Громадська безпека”;
- “Гендерні норми та доступ до правосуддя”;
- “Мобінг у трудових відносинах як форма дискримінації”;
- “Надання домедичної допомоги працівниками суду”;
- “Інформаційно-психологічна безпека особистості”;
- “Стратегії підтримки психічного здоров’я в період змін”;
- “Подолання наслідків психотравми: психологічна допомога”.

До проведення таких занять залучалися досвідчені судді, науковці, міжнародні експерти, керівники апаратів судів, працівники апаратів судів, психологи, тренери, представники громадських організацій.

Особлива увага приділялася вивченню та удосконаленню навичок написання судових рішень у справах пов’язаних з війною, мовного оформлення судових рішень та непроцесуальних документів, а також психологічної підготовки працівників апаратів судів, що має на меті покращити психоемоційний стан та зменшити психотравматичний вплив від воєнних дій на працівників апаратів судів. У зв’язку з набуттям Україною 23 червня 2022 року статусу кандидата в члени Європейського Союзу та ухваленням у червні 2024 року рамок переговорного процесу щодо вступу України в ЄС НШСУ приділяє значну увагу вивченню права Європейського Союзу. Заняття з працівниками апаратів судів із зазначених тематик проводили працівники відділу підготовки викладачів (тренерів), відділу науково-методичного супроводження психологічної підготовки суддів та навчальна лабораторія з вивчення права ЄС НШСУ.

Національною школою суддів України у співпраці з Державною судовою адміністрацією України організовано та проведено чотириденну підготовку та підвищення рівня кваліфікації за окремою програмою для працівників апаратів судів та територіальних управлінь Державної судової адміністрації України, відповідальних за бухгалтерський облік, планово-фінансову діяльність та звітність, матеріально-технічне забезпечення судів.

За окремих зверненнях Державної судової адміністрації України у межах зазначеного заходу **було підготовлено 106 працівників ТУ ДСА.**

Упродовж звітнього періоду на виконання вимог чинного законодавства України у сфері забезпечення кібербезпеки з метою протидії сучасним загрозам, мінімізації ризиків несанкціонованого доступу до інформаційних ресурсів судової системи та підвищення рівня цифрової грамотності

працівників апаратів судів Національна школа суддів України у співпраці з Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України провела низку спеціалізованих навчальних заходів з питань кібербезпеки та кіберзахисту. Під час підготовки учасники засвідчили високу зацікавленість у здобутті практичних навичок з кіберзахисту. Навчанням охоплено 761 слухач.

Також, у 2026 році Національною школою суддів України продовжується освітній цикл “Інклюзія і безбар’єрність суду”, запроваджений у 2025 році. На вебінарах розглядаються питання реалізації “Національної стратегії із створення безбар’єрного простору в Україні на період до 2030 року” (затвердженої розпорядженням КМУ від 14.04.2021 № 366-р), що передбачає проходження підготовки з питань врахування потреб вразливих груп населення під час участі у судових процесах. У першому півріччі 2026 року проведено два навчальних заходи цього циклу (взяли участь 733 працівники апаратів судів з усієї України).

До проведення вебінарів циклу “Інклюзія і безбар’єрність суду” приєдналась Радниця - уповноважена Президента України з питань безбар’єрності.

У першому півріччі також продовжено співпрацю з Державною службою України з питань праці. Так, організовано вебінар для працівників апаратів судів “Охорона праці: нормативно-правові та практичні аспекти”. Окрім цього, представники Державної служби України з питань праці активно долучаються до проведення підготовки працівників апаратів судів з лекціями.

Продовжувалась налагоджена плідна співпраця з Національним агентством з питань запобігання корупції, Секретаріатом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Державним підприємством “Інформаційні судові системи”, Вищою кваліфікаційною комісією суддів України, Одеським міжрегіональним управлінням Міністерства юстиції України тощо. Заходи за участю доповідачів зазначених установ викликають жвавий інтерес.

У I півріччі 2026 року активно використовувалась дистанційна форма навчання. Так, свій рівень кваліфікації підвищили 116 помічників суддів та 859 працівників апаратів судів під час проведення 48 дистанційних курсів, а саме:

- “Психологічні особливості спілкування з учасниками судового процесу, які мають досвід психотравмуючого впливу”(2 курси для працівників апаратів судів та помічників суддів, 45 слухачів);
- “Мова судово-процесуальної сфери” (2 курси для працівників апаратів судів та помічників суддів, 81 слухач);
- “Проблемні питання доказування у цивільному судочинстві” (2 курси для працівників апаратів судів та помічників суддів, 53 слухача);
- “Інформаційно-психологічна безпека особистості” (2 курси для працівників апаратів судів та помічників суддів, 65 слухачів);
- “Тайм-менеджмент у діяльності помічника судді та секретаря

судового засідання” (2 курси для працівників апаратів судів та помічників суддів, 27 слухачів);

- “Вступ до перевірки та розслідувань на основі відкритих даних” (2 курси для працівників апаратів судів та помічників суддів, 37 слухачів);
- “Захист персональних даних при опублікуванні судових рішень” (2 курси для працівників апаратів судів та помічників суддів, 14 слухачів);
- “Штучний інтелект і права людини” (2 курси для працівників апаратів судів та помічників суддів, 2 слухача);
- “Права людини в збройних силах” (2 курси для працівників апаратів судів та помічників суддів, 2 слухача);
- “Основи права Європейського Союзу” (2 курси для працівників апаратів судів та помічників суддів, 30 слухачів);
- “Психологічні особливості спілкування з малолітніми, неповнолітніми учасниками судового процесу” (2 курси для помічників суддів та працівників апаратів судів, 22 слухача);
- “Особливості розгляду звернень громадян і доступу до публічної інформації в судах” (2 курси для працівників апаратів судів та помічників суддів, 277 слухачів);
- “Судовий розгляд: порушення законів та звичаїв війни” (2 курси для помічників суддів та працівників апаратів судів, 12 слухачів);
- “Культура службового спілкування працівника суду” (2 курси для помічників суддів та працівників апаратів судів, 50 слухачів);
- “Забезпечення гендерної рівності” (2 курси для працівників апаратів судів та помічників суддів, 92 слухачі);
- “Судово-психологічна експертиза в цивільному процесі” (2 курси для помічників суддів та працівників апаратів судів, 18 слухачів);
- “Вступ до системи надання безоплатної правничої допомоги” (2 курси для помічників суддів та працівників апаратів судів, 37 слухачів);
- “Застосування Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини. Судовий розгляд” (2 курси для працівників апаратів судів та помічників суддів, 21 слухач);
- “Застосування Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини в цивільному судочинстві” (2 курси для працівників апаратів судів та помічників суддів, 19 слухачів);
- “Застосування Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини. Досудове розслідування” (2 курси для працівників апаратів судів та помічників суддів, 22 слухача);
- “Застосування Конвенції про захист прав людини та

основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини” (адміністративна юрисдикція) (2 курси для працівників апаратів судів та помічників суддів, 17 слухачів);

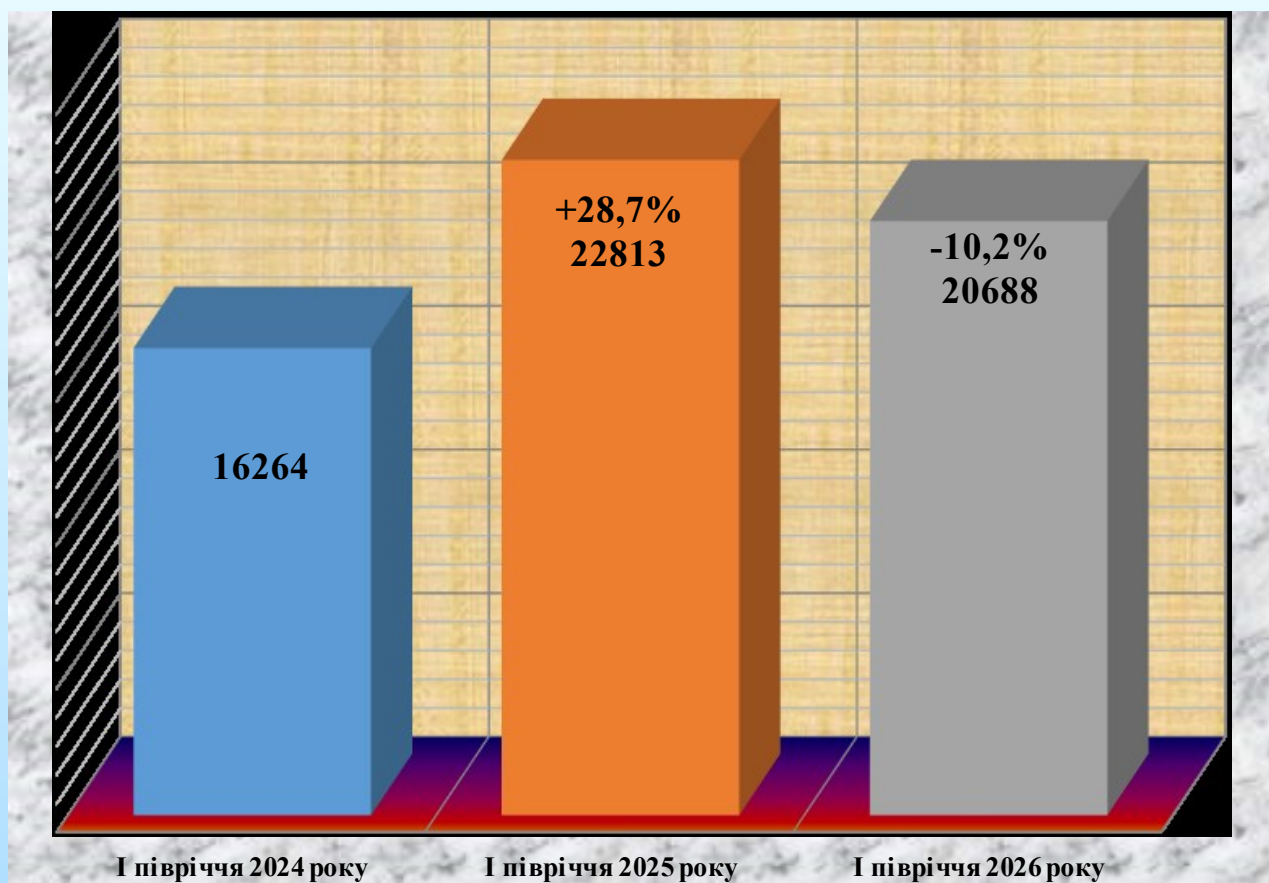
- “Протидія торгівлі людьми та захист постраждалих осіб” (1 курс для помічників суддів, 8 слухачів);
- “Сексуальне насильство, пов’язане з конфліктом” (1 курс для помічників суддів, 4 слухача);
- “Практика розгляду судами кримінальних проваджень, передбачених ст. ст. 130, 132 КК України: проблемні аспекти” (1 курс для помічників суддів, 6 слухачів);
- “Розгляд спорів щодо публічних закупівель господарськими і адміністративними судами” (1 курс для помічників суддів, 4 слухача);
- “Докази і доказування в адміністративному судочинстві” (1 курс для помічників суддів, 5 слухачів);
- “Військові адміністративні правопорушення: особливості кваліфікації та процесуальні аспекти” (1 курс для помічників суддів, 13 слухачів).

Загалом, у звітному періоді коштом Державного бюджету України пройшли підготовку та підвищили свій професійний рівень 20688 помічників суддів і працівників апаратів судів, що на 28,7% більше ніж у такому ж звітному періоді 2024 року та на 10,2% менше ніж за 6 місяців 2025 року.

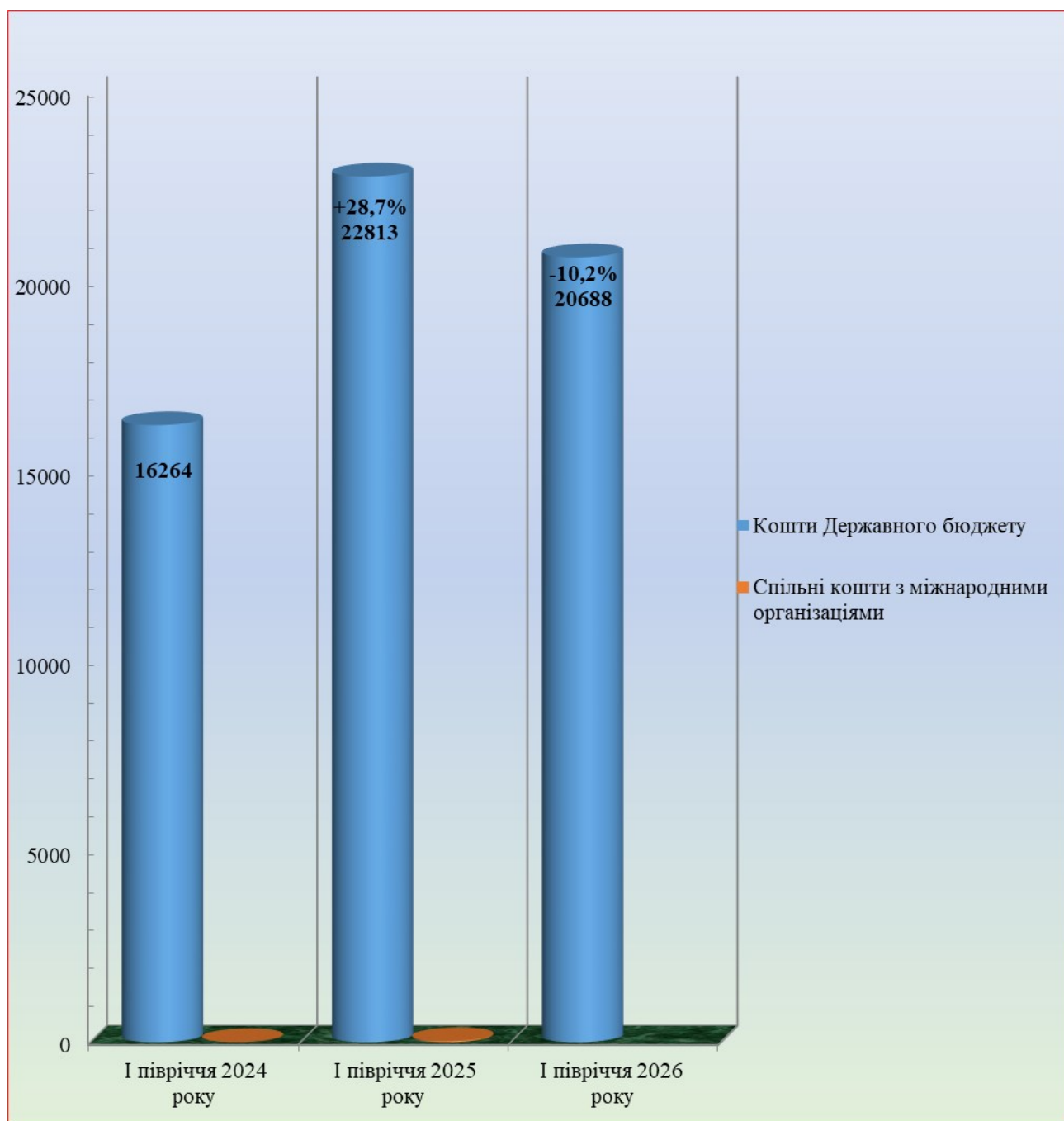
Зазначимо, що майже третина слухачів цієї категорії підготовлена центральним офісом у м. Києві (5613 осіб), а чотирма регіональними відділеннями – 15075 осіб.

Стан підготовки працівників апаратів судів за звітний період характеризують статистичні дані, що наведені в діаграмах нижче.

**Підготовка працівників апаратів судів НШСУ у I півріччі
2024 - 2026 років**

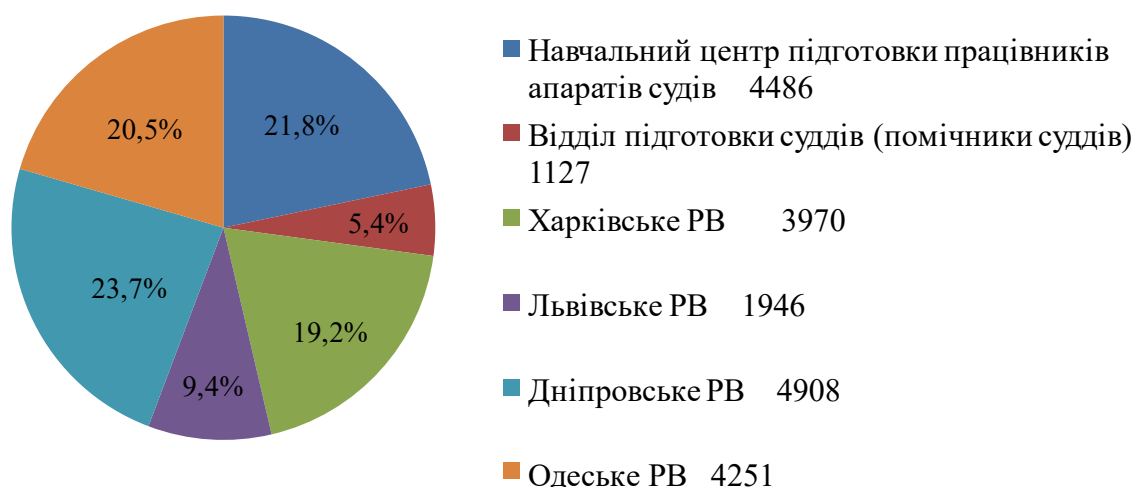
**Фінансування підготовки працівників апаратів судів
у I півріччі 2024-2026 років**

Підготовка працівників апаратів судів за інстанціями та спеціалізаціями у I півріччі 2026 року

**Участь структурних підрозділів НШСУ
у підготовці працівників апаратів судів
у I півріччі 2026 року**

НШСУ аналізує пропозиції щодо оновлення матеріалів навчальних курсів з метою актуалізації тем у стандартизованих програмах, осучаснює, оновлює тематику навчальних заходів, необхідну для підготовки та підвищення рівня кваліфікації помічників суддів і працівників апаратів судів задля забезпечення якісної підготовки.

Аналіз анкет за результатами проведеної у I півріччі 2026 року підготовки та підвищення рівня кваліфікації працівників апаратів судів показує, що наразі надзвичайно актуальними залишаються теми стосовно організації роботи суду та здійснення судочинства в умовах воєнного стану, психологічної адаптації та підвищення мотивації працівників апаратів судів в умовах воєнного стану, удосконалення знань з українського ділового мовлення і правового письма, кібербезпеки, електронних доказів, гендерної політики тощо.

Також слухачі відмічають, що викладачами підготовлені змістовні та інтерактивні онлайн-лекції, які значно покращують сприйняття матеріалу, а також цікавий науково-теоретичний матеріал та практичні завдання у навчальних заходах.

Загалом слухачі, незалежно від займаних посад, бажають отримувати більше практичних знань, зокрема із вивчення права ЄС, впровадження штучного інтелекту в судовій владі, застосування норм матеріального та процесуального права, питань пов'язаних із наслідками війни, цифровізації судочинства та практики ЄСПЛ і одночасно підтримують усі ініціативи НШСУ, спрямовані на забезпечення належної якості підвищення рівня кваліфікації працівників апаратів судів та зазначають, що проведення навчання в онлайн-режимі та дистанційні навчальні курси є єдиним можливим

засобом підвищити рівень кваліфікації і отримати нові знання під час правового режиму воєнного стану.

III. ПІДГОТОВКА ПРАЦІВНИКІВ СЛУЖБИ СУДОВОЇ ОХОРОНИ

Відповідно до завдань Національної школи суддів України, визначених у пункті 5–1 частини 1 статті 105 Закону України “Про судоустрій і статус суддів”, НШСУ здійснює підготовку працівників Служби судової охорони та підвищення рівня їхньої кваліфікації.

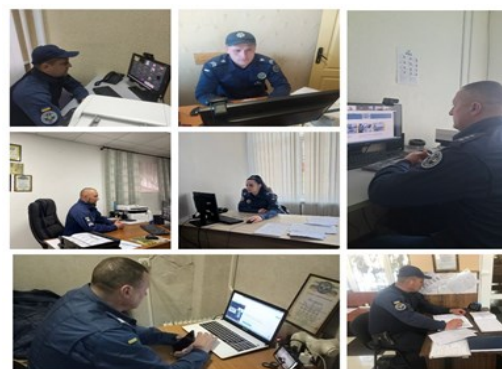
Підготовка працівників в Служби судової охорони проводиться згідно з Порядком та Планом підготовки, погодженими зі Службою судової охорони та затвердженими наказом Національної школи суддів України.

Заняття проводяться в онлайн режимі в усіх регіональних відділеннях Національної школи суддів України як для працівників Служби судової охорони, так і для окремих категорій працівників структурних підрозділів цієї Служби спільно із суддями та працівниками апаратів судів.

З метою належної організації роботи судових установ в умовах воєнного стану до Плану підготовки працівників ССО на 2026 рік були включені теми:

- “Особливості несення служби співробітниками Служби судової охорони в умовах воєнного стану”,
- “Комунікація з учасниками бойових дій та потерпілими від воєнних злочинів”,
- “Інформаційно-психологічна безпека як частина Національної безпеки України”,
- “Надання домедичної допомоги працівниками Служби судової охорони в умовах воєнного стану”,
- “Безпека суду в умовах воєнного стану”,
- “Ефективна комунікація у професійній діяльності в умовах воєнного стану”,
- “Роль працівників Служби судової охорони в роботі суду в надзвичайних ситуаціях в умовах воєнного стану”,
- “Психологічні особливості спілкування з вразливими відвідувачами суду” тощо.

У першому півріччі 2026 року підготовку та підвищення рівня кваліфікації у Національній школі суддів України пройшли **3560** працівників Служби.

ГЕНДЕР (СТАТОВА РОЛЬ)

поняття культурне і соціальне. Воно визначає риси характеру та особливості поведінки, які вважаються характерними для чоловіків та жінок у певному суспільстві

ОЗНАКИ

- є культурною традицією;
- суттєво відрізняються в різних країнах і навіть в одній країні (залежно від населеного пункту чи соціального прошарку);
- можуть змінюватися з часом;
- властиві людям різної статі.

Аналіз анкет зворотного зв'язку показав, що практика проведення зазначених занять дала позитивні відгуки їхніх учасників й учасниць і допомогла виявити актуальні питання для подальшого продовження співпраці.

Вивчаючи навчальні потреби Служби судової охорони, Національна школа суддів України активно проводить розробку нових курсів для співробітників Служби судової охорони. До груп розробників навчальних курсів входять судді, співробітники Служби судової охорони та працівники Національної школи суддів України.

IV. ПОЧАТКОВА ПІДГОТОВКА СУДДІ

Важливим завданням Національної школи суддів України є початкова підготовка суддів.

Ухваленою Стратегією розвитку суддівської освіти в Україні на 2026–2030 роки передбачено стратегічні напрямки, що зосереджені зокрема на розвитку та вдосконаленні вже існуючих напрацювань у суддівській освіті, зокрема реформування початкової суддівської освіти й використання новітніх форм і методів навчання.

Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування» від 09.12.2023 № 3511-IX внесені зміни до ст.89 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», зокрема частиною 3 передбачена початкова підготовка в Національній школі суддів України

для осіб, призначених на посаду судді та в яких відсутній стаж роботи на посаді судді.

В період з 20 січня до 19 березня 2026 року було проведено початкову підготовку 14 суддів апеляційних судів за відповідними спеціалізаціями та за змішаною формою, що передбачала навчання в онлайн форматі та за індивідуальними планами.

Формат онлайн тривав дванадцять днів та охопив 10 тем, що були запропоновані у формі тренінгів. До викладання навчальних матеріалів було залучено 40 викладачів серед яких переважну більшість становили судді, включаючи суддів касаційних та апеляційних інстанцій, а також фахівці з різних сфер — науки, адвокатури, психології, журналістики. Такий міждисциплінарний підхід є надзвичайно важливим, адже сучасне правосуддя потребує не лише знання права, а й розуміння ширшого контексту.

З 20 березня до 19 травня 2026 року початкову підготовку в НШСУ пройшли двоє суддів апеляційних господарських судів та один суддя апеляційного адміністративного суду. Навчання зазначених суддів на початковій підготовці проводилося за індивідуальними планами.

Отриманий зворотний зв'язок за результатами проведеної початкової підготовки став надзвичайно цінним дороговказом для подальшого вдосконалення Програми та формату навчання.

Так, з урахуванням досвіду, отриманого Національною школою суддів України за результатами проведеної початкової підготовки суддів апеляційних судів, та за пропозиціями суддів – слухачів початкової підготовки НШСУ підготовлено та надіслано 21 квітня 2026 року за вихідним № 08/1076 до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України проєкт змін до Порядку проходження початкової підготовки судді в Національній школі суддів України (рішення ВККСУ від 10 липня 2024 року № 219/зп-24). Запропоновані зміни мають на меті запровадження поряд з теоретично-практичною підготовкою судді в НШСУ також місячну практичну підготовку у суді.

Наразі проводиться паралельно два навчальні курси початкової підготовки суддів апеляційних судів, а саме:

- з 10 червня до 7 серпня 2026 року початкову підготовку проходитимуть двоє суддів апеляційних загальних судів та один суддя апеляційного

господарського суду;

➤ з 23 червня до 18 серпня початкову підготовку проходитиме один суддя загального апеляційного суду. Здобувати практичні навички судді будуть за індивідуальними планами.

НШСУ було підготовлено проєкт Програми початкової підготовки суддів Вищого антикорупційного суду, зокрема його Апеляційної палати (далі – Програма). До розробки проєкту Програми були залучені судді Вищого антикорупційного суду України.

Рішенням від 06 квітня 2026 року № 39/зп-26 ВККСУ затверджено Програму початкової підготовки суддів Вищого антикорупційного суду, зокрема його Апеляційної палати.

НШСУ підготовлено та 19 червня за вихідним №08/1688 направлено до ВККСУ для розгляду та затвердження проєкту Програми початкової підготовки суддів Спеціалізованого окружного адміністративного суду та Спеціалізованого апеляційного адміністративного суду.

З урахуванням пропозиції Вищого антикорупційного суду України (далі – ВАКС), НШСУ підготовлено та 25 червня 2026 року за вихідним № 1712 направлено до ВККСУ для розгляду та затвердження проєкту Програми початкової підготовки суддів Вищого антикорупційного суду тривалістю один місяць (162 академічні години).

У першому півріччі 2026 року продовжувалася робота над оновленням існуючих курсів та розробленням нових навчальних курсів відповідно до проєктів програм. Для початкової підготовки суддів досвідченими фахівцями створено та презентовано навчальний «Посібник для новопризначених суддів: практичні орієнтири на старті суддівської кар’єри».

З метою забезпечення оптимальної адаптації новопризначеного судді до умов відправлення правосуддя, цілеспрямованого формування та розвитку професійних і особистісних якостей, НШСУ запропоновано започаткувати наставництво (коучинг) для новопризначених суддів як один із видів суддівської освіти. Відповідний проєкт Положення про наставництво (коучинг) судді направлено на погодження до ВККСУ та РСУ.

З метою забезпечення ефективного та результативного проходження початкової підготовки за індивідуальним планом НШСУ підготувала та 6 квітня 2026 року затвердила рекомендації для суддів щодо проходження початкової підготовки за індивідуальним планом.

Також 6 квітня 2026 року були затверджені рекомендації для координаторів блоків програми початкової підготовки суддів щодо проведення початкової підготовки за індивідуальними планами.

Готуються навчально-методичні матеріали для реалізації програм початкової підготовки суддів з урахуванням можливості своєчасного реагування на процеси, що відбуваються в Україні та світі, а

також можливості адекватно відповідати сучасним суспільним викликам. Впроваджуються нові форми початкової підготовки з використанням кращого іноземного досвіду, та які передбачають можливість переходу на онлайн та індивідуальне навчання.

У підготовці новопризначених суддів об'єктивно зростає роль і значення викладачів. Для забезпечення єдиного підходу до методології викладання, зокрема і для слухачів початкової підготовки, школою проводяться тренінги для викладачів (тренерів).

V. НАВЧАЛЬНА ЛАБОРАТОРІЯ З ВИВЧЕННЯ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Навчальна лабораторія з вивчення права Європейського Союзу (далі – Навчальна лабораторія) розпочала свою діяльність у жовтні 2024 року. Основною метою Навчальної лабораторії є посилення інтеграційної спроможності судової системи України за допомогою якісної суддівської освіти у сфері права ЄС.

У I півріччі 2026 року діяльність Навчальної лабораторії відбувалась у межах виконання Плану Науково-дослідної та науково-методичної роботи НШСУ на 2026 рік та низки додаткових ініціатив, спрямованих на посилення спроможностей підготовки викваліфікованих кадрів судової системи в контексті європейської інтеграції України.

На виконання Плану науково-дослідної та науково-методичної роботи НШСУ на 2026 рік та з метою популяризації права ЄС, поширення знань про європейські правові стандарти та сприяння імплементації практик ЄС у національну правову систему, 13 березня 2026 р. Навчальною лабораторією з вивчення права ЄС проведено круглий стіл **«Євроінтеграційні процеси та їх вплив на кримінально-правову політику України: теоретичні та практичні аспекти»**.

В заході взяли участь понад 40 учасників, серед яких судді, науковці, представники Вищої ради правосуддя та інших державних органів. Під час круглого столу обговорено стандарти ЄС та підходи держав-членів ЄС в низці актуальних сфер, зокрема щодо: використання штучного інтелекту в правосудді; етичних правил поведінки судді; забезпечення ефективного

доступу до правосуддя; гарантування незалежності судової влади; запобігання дискримінації; застосування преюдиційної процедури у Суді ЄС; захисту персональних даних; процесуальних права обвинуваченого та підозрюваного; сімейного права; електронних доказів; правового регулювання інституту медіації; права на знак органічного товару та ін. За результатами заходу учасниками підготовлено тези доповідей, які будуть поширені серед суддів та правничої спільноти (на стадії редакційних правок та підготовки до оприлюднення).

Навчальна лабораторія з вивчення права ЄС також взяла участь у реалізації ключових програм підготовки суддів у 2026 році, продовжуючи забезпечувати інтеграцію правових стандартів ЄС у систему суддівської освіти України.

3 лютого 2026 р. в межах програми початкової підготовки суддів апеляційних судів, затверджених рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 17.09.2025 № 169/зп-25, для 14 новопризначених суддів апеляційних судів проведено тренінг на тему: «Поняття та сутність права Європейського Союзу. Політико-правові аспекти євроінтеграційного процесу та його вплив на правосуддя України».

Під час тренінгу слухачі ознайомились з структурою та принципами права ЄС, компетенцією Суду ЄС, антикорупційним правом ЄС, а також механізмами міжнародного співробітництва з державами-членами ЄС, в тому числі в контексті оцінки доказів, одержаних на території інших держав, та процедури екстрадиції.

24 березня 2026 р. в межах щорічної підготовки суддів Вищого антикорупційного заходу проведено навчальний захід, присвячений фінансовому контролю та конфіскації активів, одержаних злочинним шляхом, у світлі директив ЄС.

22 квітня 2026 р. третій день в межах програми підготовки суддів Верховного Суду, був присвячений праву ЄС як ключовому пріоритету в межах переговорного розділу 23 «Верховенство права та основоположні права». До проведення заходу за підтримки Проекту GIZ Ukraine «Посилення відповідності України стандартам ЄС у сфері верховенства права» долучився міжнародний експерт в галузі права ЄС, міжнародний експерт у галузі права ЄС, професор права та політики в міжнародних відносинах Університету Гронінгена, д-р. Джон Мореїн, а також завідувачка кафедри права ЄС Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого, професорка Комарова Т. Під час заходу розглянуто питання незалежності судової влади як однієї з фундаментальних умов членства держави в ЄС, механізмів взаємодії національних судів з інституціями ЄС, особливостей імплементації норм права ЄС у національну правову систему, а також значення Хартії ЄС про основоположні права як джерела права. Окремо увагу приділено питанням фінансового контролю у контексті директив ЄС.

Упродовж звітного періоду працівники Навчальної лабораторії з вивчення права ЄС системно залучалися також до реалізації інших навчальних

програм для суддів, помічників суддів та працівників апаратів судів у межах діяльності НШСУ.

Зокрема, проведено низку вебінарів з метою підвищення обізнаності суддів та помічників суддів України з основ права ЄС, зокрема:

- «Мінімальні стандарти безпеки та інтеграція біометричних даних у тлумаченні Суду ЄС»;
- «Антикорупційна політика Європейського Союзу та її вплив на правозастосовну практику України: директиви та правові позиції Суду Справедливості ЄС»;
- «Боротьба з торгівлею людьми в умовах воєнного стану та євроінтеграційні зобов'язання України: чого чекає ЄС від правосуддя»;
- «Вступ до права ЄС»;
- «Захист прав споживачів у контексті євроінтеграції України: нові стандарти та можливості»;
- «Легалізація доходів, одержаних злочинним шляхом: зобов'язання України»;
- «Електронне правосуддя та інновації штучного інтелекту: досвід ЄС та перспективи для України»;
- «Антикорупційна політика Європейського Союзу та її вплив на правозастосовну практику України: директиви та правові позиції Суду Справедливості ЄС»;
- «Правосуддя в епоху штучного інтелекту, суддя чи алгоритм: кому довірити судочинство? Інструменти штучного інтелекту в суді: досвід впровадження нових технологій в судову систему України»;
- «Правова регламентація збору та захисту персональних даних в ЄС: генеза становлення та імплементаційні процеси права ЄС в Україні».

З метою підвищення рівня знань та подальшого впровадження навчальних матеріалів у програми НШСУ працівники Навчальної лабораторії з вивчення права ЄС періодично беруть участь у різних європейських та національних освітніх заходах.

Зокрема,

- за підтримки Проекту ЄС «Право-Justice» здійснено навчальний візит з метою практичного опрацювання механізмів реалізації стандартів верховенства права та вивчення кращих практик у сфері правосуддя країн ЄС, м. Париж, Французька Республіка. Програма візиту передбачала зустрічі та професійний обмін досвідом із представниками Вищої ради магістратури, Касаційного суду Франції, Міністерства юстиції Франції - Директорату судових послуг, Національної школи з підготовки та удосконалення працівників суду (ENM) та інших інституцій;
- участь у Щорічній конференції Європейської академії права (ERA) з питань економічних злочинів в ЄС, м. Трір, Федеративна Республіка Німеччини.

Навчальна лабораторія з вивчення права ЄС продовжує розширювати співпрацю з провідними європейськими установами для посилення міжнародного компоненту професійної підготовки суддів України.

У звітний період за підтримки Європейського інституту державного управління (EIPA), Програми технічної допомоги Люксембургу для України «Підтримка правових та інституційних реформ, необхідних для статусу країни-кандидата», Міністерства закордонних та європейських справ, оборони, розвитку співробітництва та зовнішньої торгівлі Люксембургу, проведено:

- онлайн-тренінг для суддів, помічників суддів та працівників апаратів судів на тему: «Фундаментальні аспекти права ЄС: архітектура ЄС та його судова система, роль національного судді. Процедура попереднього рішення»;
- онлайн-тренінг для суддів на тему: «Доступ до правової інформації ЄС та ефективне використання вебінструментів і ресурсів з права ЄС»;
- очний тренінг для суддів «Змінення та модернізація педагогічних компетентностей пулу тренерів НШСУ».

Під час заходів, серед іншого, приділено увагу питанням верховенства права ЄС, ролі національного судді у застосуванні права ЄС, співвідношенню Хартії ЄС про основоположні права із Європейською конвенцією з прав людини, а також механізмам співробітництва між державами-членами ЄС в кримінальних, цивільних та господарських справах. Окремі сесії було присвячено практичним аспектам роботи з правовими ресурсами ЄС (EUR-Lex, Judicial Atlas, Compendium, Fiches Belges, N-Lex тощо).

Крім того, за сприяння НШСУ 9 суддів та 14 помічників суддів мали можливість долучитися до конференцій, організованих Академією європейського права (ERA), з таких тем, як право на свободу вираження поглядів в онлайн середовищі, боротьба з відмиванням коштів, трудове право, екологічне право та інші. Інформування потенційних учасників здійснювалось шляхом розміщення оголошення на вебсайті НШСУ. З огляду на співпрацю НШСУ з ERA участь представників судової влади України у відповідних заходах здійснювалась на безоплатній основі.

4 червня 2026 року при Навчальній лабораторії з вивчення права Європейського Союзу НШСУ утворено Консультативно-експертну раду.

Основними завданнями Консультативно-експертної ради є:

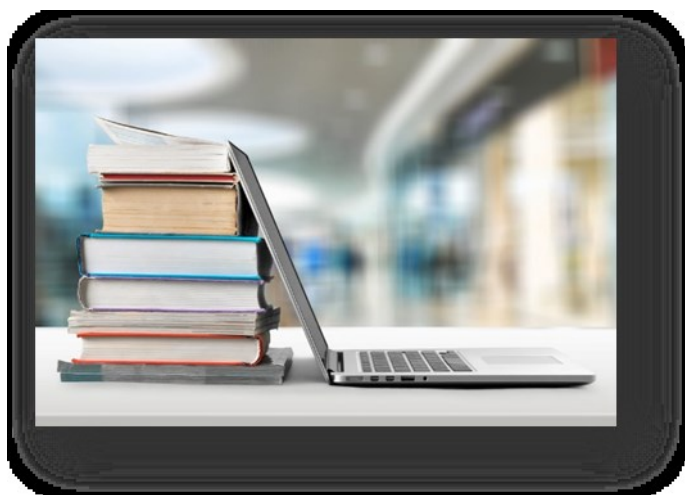
- розроблення рекомендацій щодо стратегії розвитку підготовки суддів та інших працівників судової системи України з права Європейського Союзу;
- аналіз потреб та надання рекомендацій щодо пріоритетних тематик та форм навчання у сфері права Європейського Союзу на плановий період;
- аналіз відповідності навчальних програм принципам та підходам Європейського Союзу у сфері суддівської освіти;
- надання рекомендацій щодо залучення тренерів (викладачів) з права Європейського Союзу;

- сприяння міжнародному співробітництву у сфері суддівської підготовки з права Європейського Союзу.

Положення про Консультативно-експертну раду та її персональний склад затверджено наказами ректора (від 04.06.2026 № 29; від 04.06.2026 № 30).

11 червня 2026 року відбулося Перше засідання Консультативно-експертної ради при Навчальній лабораторії з вивчення права ЄС.

VI. ПІДГОТОВКА ВИКЛАДАЧІВ (ТРЕНЕРІВ)

У першому півріччі 2026 р. Національна школа суддів України продовжила послідовну та системну роботу, спрямовану на підвищення якості суддівської освіти, зміцнення науково-методичної бази та розвиток сучасного, професійного правосуддя в умовах воєнного часу.

Підготовка нового

покоління тренерів

Одним із ключових напрямів діяльності залишається добір, підготовка та професійна підтримка викладачів (тренерів) НШСУ. Від початку року проведено 6 тренінгів для тренерів, у яких узяли участь 146 викладачів (тренерів).

Ці тренінги були присвячені таким важливим темам, як:

- сучасні тренінгові технології;
- гейміфікація;
- використання штучного інтелекту та цифрових інструментів;
- захист прав учасників кримінального провадження в Україні;
- кримінального провадження щодо неповнолітніх;
- захист прав внутрішньо переміщених осіб.

Кожен із заходів сприяв не лише професійному розвитку учасників, а й формуванню єдиного підходу до викладання освітніх заходів Школи.

Зокрема, 26-28 березня 2026 року відбувся тренінг для тренерів «Сучасні тренінгові технології: гейміфікація та штучний інтелект», який провела Національна школа суддів України. Захід об'єднав класичні підходи до навчання з інноваційними цифровими інструментами. Його організували за підтримки Програми підтримки ОБСЄ для України в межах проєкту «Гарантування дотримання прав людини при здійсненні правосуддя, Фаза II».

Як зробити навчання не лише ефективним, а й захопливим? Відповідь на це питання шукали учасники тренінгу. Головний фокус – практичність. Учасники не просто слухали, а одразу застосовували нові інструменти, які допомагають зробити тренінги більш ефективними та сучасними.

Одним із ключових напрямів стала гейміфікація. Ігрові елементи, рольові сценарії та робота зі «складними» учасниками дозволяють перетворити навчання на живий процес, що утримує увагу та підвищує залученість.

Не менш важливу роль відіграв і штучний інтелект. Учасники дізналися, як за його допомогою швидко створювати тексти, візуальні матеріали та навіть оновлювати навчальні програми відповідно до сучасних вимог.

Програма тренінгу була побудована так, щоб поєднати теорію з практикою. Серед питань – створення гейміфікованих навчальних блоків, використання ШІ для розробки контенту, робота в малих групах, а також формування індивідуальних планів впровадження нових технологій. Такий підхід дозволив учасникам не лише отримати знання, а й одразу інтегрувати їх у власну тренерську діяльність.

Тренінг став не просто навчальним заходом, а платформою для обміну досвідом і пошуку нових рішень. Саме такі ініціативи формують сучасну систему підготовки суддів – гнучку, інноваційну та орієнтовану на майбутнє.

21–22 травня 2026 року Національна школа суддів України спільно з Консультативною місією Європейського Союзу в Україні провела тренінг для тренерів «Права учасників кримінального провадження: національна практика та стандарти Європейського Союзу».

Головною метою тренінгу було поглиблення професійної компетентності суддів щодо забезпечення прав усіх учасників кримінального

провадження на різних його стадіях. Учасники систематизували знання про конституційні, конвенційні та європейські стандарти захисту прав підозрюваних, обвинувачених, потерпілих, свідків, захисників, перекладачів, експертів та інших учасників процесу.

Особливу увагу було приділено практичним підходам до реагування на випадки обмеження чи порушення процесуальних прав, а також застосуванню практики Верховного Суду, Європейського суду з прав людини та норм права Європейського Союзу.

До проведення тренінгу долучилися провідні українські судді та експерти. Серед них – очільниця Навчальної лабораторії з вивчення права ЄС НІШСУ Наталія Ахтирська, суддя Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду Микола Мазур, а також судді місцевих судів з різних регіонів України, які поділилися власним практичним досвідом застосування процесуальних гарантій у кримінальному судочинстві.

Також, Національна школа суддів України провела в Одесі та Києві тренінг для викладачів (тренерів), присвячений питанням захисту прав внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та особливостям викладання цієї тематики. Захід відбувся за підтримки громадської організації «Десяте квітня» та УВКБ ООН в Україні.

Під час тренінгу учасники на основі навчальних матеріалів із захисту прав ВПО вдосконалювали свої тренерські навички: опановували методики навчання дорослих, інтерактивні методи

викладання, ораторське мистецтво судді-тренера та сучасні підходи до підготовки навчальних матеріалів.

Практичні заняття провели представники ГО «Десяте квітня» та БФ «Право на захист» – адвокати й експерти з питань надання правової допомоги

внутрішньо переміщеним особам. Учасники працювали з практичними кейсами, виконували групові завдання та обмінювалися досвідом щодо ефективної організації навчальних заходів для суддів і працівників судової системи.

За результатами заходу учасники відзначили важливість поєднання правової експертизи із сучасними підходами до викладання, що сприяє підвищенню якості підготовки суддів-тренерів та поширенню ефективних практик захисту прав внутрішньо переміщених осіб.

22-23 червня 2026 року Національна школа суддів України провела офлайн-тренінг «Сучасний дизайн тренінгу: використання штучного інтелекту та цифрових інструментів», де тренери опановували можливості штучного інтелекту та цифрових інструментів для створення сучасних навчальних програм.

Тренерами заходу виступили Максим Валін - архітектор AI, Co-founder & Executive Director «AI-експеримент», освітній консультант, тренер та розробник AI-курсів і автоматизацій для освіти, бізнесу та державного сектору, а також Василь Орищук - PhD, тренер з AI та цифрових навичок, науковий співробітник КНУ імені Тараса Шевченка, Founder & CEO «AI-

експеримент», розробник тренінгових програм та AI-рішень для публічного і приватного секторів.

Під час першого дня учасники зосередилися на створенні тренінгових матеріалів за допомогою інструментів штучного інтелекту. Вони ознайомилися з можливостями Google Classroom, Claude, NotebookLM, Canva, Gamma, Padlet та AhaSlides. Другий день тренінгу був присвячений дизайну навчальних матеріалів та інструментам залучення аудиторії. Учасники працювали з Canva для створення візуальних елементів тренінгу, опановували можливості Gamma для підготовки структурованих презентацій, а також використовували Padlet та AhaSlides для створення інтерактивних вправ, опитувань і форматів зворотного зв'язку.

Окрему увагу приділили впровадженню інновацій у навчальний процес через рольову гру «Впровадження інновацій: робота з консервативною аудиторією», під час якої учасники відпрацьовували підходи до представлення нових цифрових рішень у професійному середовищі. Навчання проходило із застосуванням інтерактивних методів: дискусій, мозкового штурму, групової роботи, аналізу кейсів, рольових ігор, мінілекцій та фасилітаційних практик.

Цей захід є частиною стратегії цифрової трансформації суддівської освіти, що дозволить зробити підготовку суддів більш сучасною, динамічною та ефективною.

Упродовж першого півріччя 2026 р. діяльність НШСУ була спрямована на реалізацію пріоритетних завдань у сфері розвитку тренерського потенціалу, оновлення змістового наповнення суддівської освіти та впровадження інноваційних навчальних підходів.

Завдяки системній та послідовній роботі забезпечено безперервне впровадження сучасних методик навчання дорослих, розвиток професійної спільноти тренерів та адаптацію освітніх програм до нових викликів, зумовлених як воєнним станом, так і євроінтеграційними процесами.

Відділ підготовки викладачів (тренерів) НШСУ виступає не лише організатором навчального процесу, а й виконує функцію інтелектуального центру модернізації суддівської освіти. Серед основних напрямів діяльності – розроблення актуального змісту навчальних програм, надання методичної підтримки викладачам (тренерам), а також упровадження європейських підходів до навчання суддів та працівників системи правосуддя.

VII. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Національна школа суддів України запустила новий, зручний і сучасний формат професійної комунікації у вигляді діалогу учасників - **подкасти**. У 2025 році було створено подкаст-платформу НШСУ, що стала черговим кроком у розвитку правничої освіти і комунікації. На вебсайті НШСУ сформована окрема рубрика «ПОДКАСТИ».

В першому півріччі 2026 року розміщено подкасти на тему:

- «Від пошуку до доказовості: робота з відкритими джерелами і стандарти фіксації» (21-й випуск);
- «Закон України «Про адміністративну процедуру» у фокусі судової практики» (22-й випуск);
- «Закон України «Про адміністративну процедуру» у фокусі судової практики (частина 2)» (23-й випуск);
- «Закон України «Про адміністративну процедуру» у фокусі судової практики (частина 3)» (24-й випуск);
- «Належне забезпечення та захист права власності внутрішньо переміщених осіб» (25-й випуск);
- «Говорити глобально: англійська для сучасного судді» (26-й випуск);
- «35 років господарської юрисдикції України: минуле, сьогодення і майбутнє економічного правосуддя» (27-й випуск);
- «Організаційне забезпечення правосуддя: роль і можливості ДСА» (28-й випуск).

Нові подкасти виходять щосереди.

Включення НШСУ до міжнародного реєстру наукових установ - RESEARCH ORGANIZATION REGISTRY (ROR)

Національну школу суддів України включено до міжнародного реєстру наукових, дослідницьких установ - **RESEARCH ORGANIZATION REGISTRY (ROR)** та присвоєно унікальний ідентифікатор наукової установи (ROR НШСУ - 016e6bk25, <https://ror.org/016e6bk25>).

Research Organization Registry (ROR) - це глобальний реєстр відкритих постійних ідентифікаторів для дослідницьких організацій. ROR - це перший і єдиний ідентифікатор організації, який є відкрито доступним, він спеціально зосереджений на ідентифікації приналежності організації в наукових метаданих та призначений для інтеграції у відкриту наукову інфраструктуру. Це стандартний ідентифікатор, який підтримується в метаданих Crossref DOI, метаданих DataCite DOI та ORCID. До реєстру Research Organization Registry включаються установи та організації зі всього світу, які займаються створенням, фінансуванням, управлінням або публікацією наукових досліджень, і які відповідають встановленим вимогам ROR. Реєстр спільно управляється та підтримується трьома ключовими організаціями: California Digital Library (CDL) (Каліфорнійський цифровий архів), Crossref (реєстратор цифрових ідентифікаторів DOI) та DataCite (глобальний провайдер DOI для дослідницьких даних).

Навчальні курси для суддів

У першому півріччі 2026 р. наукові підрозділи здійснювали **розроблення, новелізацію, адаптацію навчальних курсів (тренінгів)**. Також проводились їх апробації та тренінги для тренерів.

За звітний період для суддів розроблено/новелізовано **22 тренінги**, а саме:

- «Стандарти процесуальних прав у кримінальному провадженні та їх застосуванні (в частині права ЄС)»;
 - «Міжнародне судове співробітництво у цивільних та комерційних справах на підставі acquis ЕС»;
 - «Заходи забезпечення позовів: актуальна судова практика»;
 - «Судові витрати в господарському судочинстві»;
 - «Судовий контроль. Сучасні механізми та практика»;
 - «Протидія торгівлі людьми в умовах збройного конфлікту»;
 - «Особливості застосування процесуальних норм на стадії розгляду справи в суді першої інстанції»;
 - «Застосування штучного інтелекту у суддівській діяльності»;
 - «Протидія зловживання процесуальними правами»;
 - «Провадження в цивільних справах в суді першої інстанції в період воєнного стану»;
 - «Суддівська етика і доброчесність»;
 - «Запобігання та протидія домашньому насильству: травма-інформоване та гендерно чутливе правосуддя»;
 - «Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку»;
 - «Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи в умовах воєнного або надзвичайного стану»;
 - «Кримінальні правопорушення проти власності в умовах воєнного або надзвичайного стану»;
 - «Кримінальні та адміністративні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту»;
 - «Особливі порядки кримінального провадження щодо неповнолітніх»;
 - «Права учасників кримінального провадження: національна практика та стандарти Європейського Союзу»;
 - «Особливості вирішення земельних спорів. Захист права на землю»;
 - «Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України»;

- «Базовий курс для суддів щодо альтернативних способів вирішення суперечок»;
- «Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів».

Проведено апробацію 15 навчальних курсів:

- «Протидія торгівлі людьми в умовах збройного конфлікту»;
- «Застосування штучного інтелекту у суддівській діяльності»;
- «Суддівська етика і доброчесність»;
- «Запобігання та протидія домашньому насильству: травма-інформоване та гендерно чутливе правосуддя»;
- «Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи в умовах воєнного або надзвичайного стану»;
- «Кримінальні правопорушення проти власності в умовах воєнного або надзвичайного стану»;
- «Кримінальні та адміністративні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту»;
- «Особливі порядки кримінального провадження щодо неповнолітніх»;
- «Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України»;
- «Кредитні спори: сучасні реалії та правові рішення»;
- «Договірні спори. Міжнародні договори та українське правосуддя»;
- «Сучасні підходи до написання судових рішень у кримінальному судочинстві»;
- «Судовий розгляд кредитних справ у період воєнного стану»;
- «Персональні дані: використання, захист і відповідальність. Новели законодавства і судова практика»;
- «Особливості кримінального провадження в суді апеляційної інстанції».

Проведено 3 ТОТ:

- «Протидія торгівлі людьми в умовах збройного конфлікту»;
- «Особливі порядки кримінального провадження щодо неповнолітніх»;
- «Права учасників кримінального провадження: національна практика та стандарти Європейського Союзу».

Викладання інших розроблених в НШСУ навчальних продуктів, по яким не проводилось ТОТ, здійснюють розробники та наукові співробітники Національної школи суддів України.

У процесі розробки, новелізації знаходяться 12 тренінгів, а саме:

- «Міжнародне судове співробітництво у кримінальних справах, в т. ч. на підставі *acquis* ЄС»;
- «Судове рішення як текст: від граматичної структури до стилю»;
- «Застосування Конституції під час здійснення правосуддя/ Позиції Конституційного Суду»;
- «Актуальні питання застосування норм матеріального та процесуального права адміністративними судами при розгляді публічно-правових спорів за участю військовослужбовців та інших осіб під час воєнного стану»;
- «Актуальні питання розгляду податкових та митних спорів: національний та міжнародний вимір»;
- «Захист пенсійних та соціальних прав під час дії воєнного стану»;
- «Особливості провадження у справах про застосування санкцій відповідно до Кодексу адміністративного судочинства України»;
- «Суддівський контроль на стадії досудового розслідування»;
- «Особливості судового розгляду кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним поводженням зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами»;
- «Докази та доказування у кримінальному провадженні. Оцінка доказів, отриманих у результаті НСРД»;
- «Лідерство жінок в судовій системі»;
- «Конфіскація і спеціальна конфіскація в кримінальному провадженні».

Також, на запит початкової підготовки суддів ВАКС розробляються тренінги:

- «Загальні положення досудового розслідування»;
- «Докази і доказування у кримінальних провадженнях, підсудних ВАКС»;
- «Особливості кримінального провадження у ВАКС»;
- «Особливості призначення покарання у корупційних злочинах»;
- «Негласні слідчі (розшукові) дії: правові підстави, практика та проблемні аспекти застосування».

Дистанційне навчання суддів і працівників апаратів судів

Окремим напрямком освітньої роботи Національної школи суддів України є проведення курсів дистанційного навчання.

За звітний період розроблено, новелізовано дистанційні курси, а саме:

- «Європейські та національні стандарти в сфері захисту прав людини та охорони довкілля»;
- «Заходи з питань сексуального насильства над дітьми».

У процесі розроблення дистанційний курс «Застосування нейропсихологічних досліджень у сфері прийняття судових рішень».

Семінари-практикуми

Однією з інноваційних форм навчання, запроваджених у процес підготовки суддів і працівників апаратів судів, є семінар-практикум. Розроблення та проведення семінарів-практикумів, як і тренінгів для суддів, здійснюється з дотриманням вимог, передбачених Концепцією національних стандартів суддівської освіти, схваленої Науково-методичною радою

Національної школи суддів України 23 грудня 2014 р.

У першому півріччі 2026 р. наукові підрозділи розробили низку семінарів-практикумів для суддів та працівників апарату суду, зокрема:

- «Порядок вирішення трудових спорів в період воєнного стану»;
- «Комунікація з потерпілими від насильства та втрат»;
- «Застосування нейропсихологічних досліджень у сфері прийняття судових рішень»;
- «Український правопис як стандарт державної мови».

У процесі розроблення 2 семінар-практикуми:

- «Психологічна безпека як умова ефективної роботи суду»;
- «Робота з інформаційним тиском у воєнний час».

Стандартизовані лекції для суддів

Підготовлено 8 стандартизованих лекцій для суддів:

- «Податкове законодавство ЄС та його впровадження в правозастосовну практику України: адміністративні процедури та судова

практика»;

- «Захист прав споживачів у контексті євроінтеграції України: нові стандарти та можливості»;

- «Інтелектуальна власність України в праві Європейського Союзу: впровадження стандартів та практики Суду справедливості в правосуддя України»;
 - «Захист персональних даних в праві Європейського Союзу та його впровадження в умовах євроінтеграційного процесу в Україні»;
 - «Сімейне право ЄС та права дитини: нові виклики та завдання для України»;
 - «Євроінтеграційні процеси та їх вплив на кримінально-правову політику України: теоретичні та практичні аспекти»;
 - «Судове рішення без помилок»;
 - «Стандарти державної мови в судових актах Верховного Суду».
- У процесі розроблення** стандартизована лекція «Психологічна природа конфліктів у судовому процесі».

Розроблено 8 вебінарів:

- «Мінімальні стандарти безпеки та інтеграція біометричних даних у тлумаченні Суду ЄС»;
- «Антикорупційна політика Європейського Союзу та її вплив на правозастосовну практику України: директиви та правові позиції Суду Справедливості ЄС»;
- «Боротьба з торгівлею людьми в умовах воєнного стану та євроінтеграційні зобов'язання України: чого чекає ЄС від правосуддя»;
- «Захист прав споживачів у контексті євроінтеграції України: нові стандарти та можливості»;
- «Легалізація доходів, одержаних злочинним шляхом: зобов'язання України»;
- «Електронне правосуддя та інновації штучного інтелекту: досвід ЄС та перспективи для України»;
- «Правосуддя в епоху штучного інтелекту, суддя чи алгоритм: кому довірити судочинство? Інструменти штучного інтелекту в суді: досвід впровадження нових технологій в судову систему України»;
- «Правова регламентація збору та захисту персональних даних в ЄС: генеза становлення та імплементаційні процеси права ЄС в Україні».

Тренінги, семінари-практикуми та посібники для підготовки викладачів (тренерів), а також розробників і рецензентів тестових матеріалів:

Розроблено тренінги:

- «Створення тестових і практичних завдань»;
- «Майстерність викладача (тренера): сучасні методики викладання»;
- «Наставництво (коучинг) та його необхідність для формування навичок новопризначеного судді».

Видання навчально-методичної літератури

Підготовлено (в паперовому чи електронному форматі) методичні матеріали та посібники:

- «Запобігання та протидія домашньому насильству: травма-інформоване та гендерно чутливе правосуддя»;
- «Сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом»;
- «Пробація у кримінальному судочинстві України».

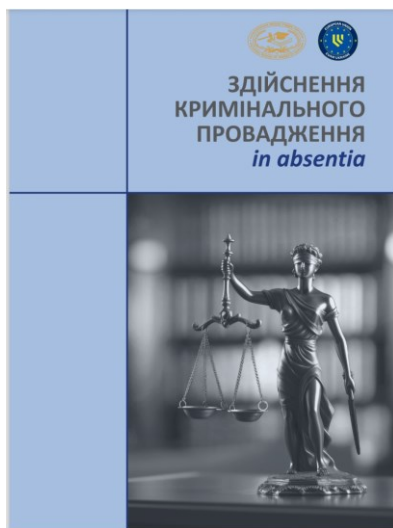
Новелізовані Методичні рекомендації для суддів щодо організації роботи з дітьми за методикою «Зелена кімната».

Триває підготовка навчальних посібників та методичних матеріалів:

- Методичні матеріали до тренінгу “Застосування нейропсихологічних досліджень у сфері прийняття судових рішень”.

Також, у першій половині 2026 року відбулися **презентації** посібників:

- **«Здійснення кримінального провадження in absentia»** для суддів місцевих загальних та апеляційних судів.

Практичний посібник покликаний стати практичним орієнтиром для суддів під час розгляду справ за відсутності обвинуваченого. Під час презентації спеціаліст з питань верховенства права Бюро демократичних інститутів та прав людини ОБСЄ Крістофер Рассел підкреслив особливу актуальність цієї тематики для української судової системи. Авторами посібника є суддя Великої Палати Верховного Суду Микола Мазур, суддя Покровського районного суду міста Кривого Рогу Михайло Зімін, суддя Дергачівського районного суду Харківської області Владислав Овсянніков та суддя Дніпровського районного суду Дніпропетровської області Ірина Шаповалова.

- **«Посібник для новопризначених суддів: практичні орієнтири на старті суддівської кар'єри».**

Посібник систематизує ключові стандарти щоденної роботи судді – від міжнародних принципів доброчесності та професійної етики до практичних аспектів використання ЄСІТС, Єдиного державного реєстру судових рішень, а

також комунікаційних, гендерних і психологічних складових суддівської діяльності. Видання насамперед адресоване новопризначеним суддям, однак стане корисним практичним орієнтиром для всіх, хто залучений до організації та забезпечення здійснення правосуддя.

У презентації взяли участь керівник сектору Представництва ЄС в Україні Томас Стравінскас, судді, представники Проекту ЄС «Право-Justice»,

Національної школи суддів України, установ системи правосуддя, органів суддівського врядування та самоврядування, автори посібника й партнери.

Ректором Національної школи суддів України Миколою Оніщуком перший примірник видання було урочисто вручено голові

Вищої кваліфікаційної комісії суддів України Андрію Пасічнику.

Науково-дослідна робота, зокрема науково-методичне забезпечення діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та Вищої ради правосуддя, супроводження психологічної підготовки суддів, науково-методичне забезпечення суддівської освіти

Одним із пріоритетних напрямів діяльності Національної школи суддів України є здійснення науково-дослідної роботи, зокрема науково-методичного забезпечення діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі також – Комісія) та Вищої ради правосуддя (далі – ВРП).

Розроблення і рецензування тестових матеріалів (тестових і практичних завдань):

Працівниками тестологічного центру із залученням зовнішніх фахівців для забезпечення проведення кваліфікаційних іспитів в межах конкурсів для кандидатів на зайняття вакантних посад суддів Спеціалізованого окружного адміністративного суду (далі – СОАС) та Спеціалізованого апеляційного адміністративного суду (ділі – СААС) підготовлено (розроблено, відрецензовано) тестові та практичні завдання (із застосуванням правових позицій Верховного Суду):

I-1. Для забезпечення проведення кваліфікаційних іспитів в межах конкурсів для кандидатів на зайняття вакантних посад суддів Спеціалізованого окружного адміністративного суду та Спеціалізованого апеляційного адміністративного суду

Спеціалізація	Тестові запитання		
	розроблено	відрецензовано і актуалізовано відповідно до змін у законодавстві	кількість етапів рецензування тестових завдань, зазначених у 3 стовпчику
1	2	3	4
загальний блок	132	1000	три рази
спеціалізований блок (адміністративний)	210	1100	три рази
ЗАГАЛОМ за розділом I-1:	342	2100	-

I-2. Для забезпечення проведення кваліфікаційних іспитів в межах конкурсів для кандидатів на зайняття вакантних посад суддів Спеціалізованого окружного адміністративного суду та Спеціалізованого апеляційного адміністративного суду

Спеціалізація	Практичні завдання (модельні судові рішення)		
	розроблено	відрецензовано	кількість етапів рецензування практичних завдань, зазначених у 3 стовпчику
1	2	3	4
СОАС	10	10	два рази
СААС	20	20	два рази
ЗАГАЛОМ за розділом I-2:	30	30	-

Для забезпечення проведення кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих і апеляційних судів усіх спеціалізацій підготовлено (розроблено, відрецензовано та актуалізовано) тестові матеріали:

Спеціалізація	Тестові запитання			Практичні завдання (модельні судові справи)	
	розроблено	відрецензовано й актуалізовано відповідно до	кількість етапів рецензування тестових завдань,	розроблено	відрецензовано і актуалізовано

		змін у законодавстві	зазначених у 3 стовпчику		
1	2	3	4	5	6
II. Для забезпечення проведення (завершення) кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих і апеляційних судів усіх спеціалізацій на відповідність займаній посаді					
для місцевих судів:					
адміністративна	42	694	один раз	-	5
господарська	169	736	один раз	-	5
кримінальна	100	701	один раз	-	5
цивільна	106	738	один раз	-	5
ЗАГАЛОМ для місцевих судів:	417	2869	-	-	20
для апеляційних судів:					
адміністративна	57	742	один раз	-	5
господарська	71	721	один раз	-	5
кримінальна	112	750	один раз	-	5
цивільна	130	723	один раз	-	5
ЗАГАЛОМ для апеляційних судів:	370	2936	-	-	20
ЗАГАЛОМ за розділом II:	787	5805	-	-	40

Також додатково розроблено 60 резервних питань (господарська спеціалізація) та здійснено рецензію 111 (з урахуванням 51 питання, розроблених попередньо) резервних питань (господарська спеціалізація).

Таким чином, протягом I півріччя 2026 року працівниками тестологічного центру:

- розроблено 1129 тестових завдань;
- відрецензовано та актуалізовано 7905 тестових завдань (з них 2100 тестових завдань відрецензовано тричі);
- розроблено 30 практичних завдань із залученням зовнішніх фахівців;
- відрецензовано та актуалізовано 70 практичних завдань.

На виконання листа ВККСУ від 28.04.2026 № 21-2569/26 оновлено і надіслано до ВККС України проекти програм для проведення іспитів у межах кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді.

Упродовж звітнього періоду працівниками тестологічного центру постійно здійснювався моніторинг законодавства і судової практики (в т. ч. у зв'язку з опрацюванням запитів/звернень). За результатами опрацювання запитів/звернень підготовлено та надіслано листи до ВККСУ щодо відсутності помилок чи недоліків у тестових або практичних завданнях, щодо видалення деяких тестових завдань тощо.

Опрацювання загальнодержавних стратегічних документів та підготовка відповідей за запитами щодо їх виконання:

➤ щодо виконання заходу 2 стратегічного результату 1 “Посилення незалежності суддів та прокурорів і недопустимості втручання у їх діяльність під час здійснення правосуддя” підпункту “а” “дотримання гарантій незалежності та неупередженості суддів, прокурорів та членів органів суддівського врядування” пункту 1.2 “Незалежність та неупередженість” Дорожньої карти з питань верховенства права (лист щодо оперативного правового моніторингу);

➤ щодо пропозицій до заходів щодо виконання рекомендацій, наданих у Заключних зауваженнях Комітетом ООН проти катувань по Сьомій періодичній доповіді України про виконання положень Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, під час 82-ї сесії;

➤ щодо надання звіту за 2025 рік та звіту за 2020-2025 роки з реалізації Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 “Жінки, мир, безпека” на період до 2025 року;

➤ щодо підготовки звіту за II півріччя 2025 рік та звіту за 2021-2025 роки з виконання Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року;

➤ щодо підготовки звіту за 2025 рік та зведеного звіту за 2023-2025 про виконання Державної цільової соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2025 року;

➤ щодо рекомендацій з питань виконання заходу 1 стратегічного результату 1 “Діяльність органів суддівського врядування та самоврядування та їх повноваження оптимізовані внаслідок удосконалення їх статусу та розмежування компетенції, а також забезпечено незалежність та безперервне функціонування органів суддівського врядування, ДСА” підпункту “в” “посилення інституційної спроможності органів суддівського врядування та самоврядування, інших органів системи правосуддя, а також органів прокурорського самоврядування” пункту 1.1 “Основні реформи” Дорожньої карти з питань верховенства права (лист щодо оперативного правового моніторингу);

➤ щодо підготовки до проходження четвертого циклу Універсального періодичного огляду Ради ООН з прав людини: Інформації про стан виконання рекомендацій, наданих Українській Стороні за результатами захисту третьої Національної періодичної доповіді щодо стану дотримання прав людини в Україні в рамках УПО (в частині повноважень Національної школи суддів України);

➤ щодо опрацювання проєкту звіту, підготовленого Групою експертів із протидії насильству щодо жінок і домашньому насильству (GREVIO);

- щодо пропозицій до проєкту Другого експертного звіту про засоби правового захисту та механізми відшкодування збитків для постраждалих від війни осіб в Україні;
- щодо надання пропозицій до Порядку інформування та взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми, з метою надання захисту та допомоги громадянам України, які постраждали від торгівлі людьми, тимчасово перебувають за кордоном і на яких поширюється юрисдикція інших держав;
- щодо опрацювання проєкту розпорядження КМУ «Про схвалення Стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності України до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2026-2028 роках» з додатками – пояснювальною запискою, Стратегією, операційним планом;
- доопрацювання проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо відрядження суддів для роботи до Національної школи суддів України.

Науково-методичне супроводження психологічної підготовки суддів

Відділом науково-методичного супроводження психологічної підготовки суддів було підготовлено семінари «Нейропсихологічні дослідження у сфері прийняття судових рішень», «Комунікація з потерпілими від насильства та втрат».

Найбільш популярними навчальними заходами серед суддів та працівників апарату судів є: «Як зберегти психічне здоров'я? Профілактика професійного вигорання», «Нейропсихологічні дослідження у сфері прийняття судових рішень», «Стратегії підтримки психічного здоров'я в період змін», «Комунікація з учасниками бойових дій та потерпілими від воєнних злочинів» та ін.

Співробітники відділу науково-методичного супроводження психологічної підготовки суддів продовжили **проводити тестування** відсторонених суддів.

Також, продовжується активна робота щодо проведення семінарів і для співробітників Служби судової охорони, зокрема акцентується увага слухачів на темі: «Подолання професійного вигорання у працівників Служби судової охорони».

Співробітники відділу науково-методичного супроводження психологічної підготовки суддів брали участь у засіданнях Експертної групи з питань доступу ветеранів війни та членів їхніх сімей до правосуддя Міністерства у справах ветеранів України (Андрій Маслюк виступав у ролі експерта-психолога).

Співробітники відділу науково-методичного супроводження психологічної підготовки суддів брали участь у **розробці тренінгів, їх проведенні та супроводженні дистанційних курсів** у якості тренерів, а саме:

- тренінг – «Межі судового розсуду при здійсненні правосуддя», «Розгляд справ щодо сексуального насильства, пов'язаного зі збройним конфліктом», «Особливості судового провадження за участі вразливих верств населення», «Особливі порядки кримінального провадження щодо неповнолітніх», «Протидія торгівлі людьми в умовах збройного конфлікту», «Особливості комунікації з військовими, які вчинили адміністративні та кримінальні правопорушення».

- дистанційні курси – «Інформаційно-психологічна безпека особистості», «Психологічні особливості спілкування з учасниками судового процесу, які мають досвід психотравмуючого впливу», «Психологічні особливості спілкування з малолітніми/неповнолітніми учасниками судового процесу», «Судово-психологічна експертиза у цивільному процесі». «Основи особистісного зростання».

Співробітники відділу науково-методичного супроводження психологічної підготовки суддів продовжили проводити **індивідуальне психологічне консультування** суддів та працівників апаратів судів.

Інша науково-методична діяльність НШСУ

Проведення наукових досліджень

Протягом 1 півріччя 2026 р. здійснювались наукові дослідження за такими тематичними напрямками:

Дослідження з тематики застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини

Результати дослідження використані для такого:

- розгляду звернень Уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини щодо виконання рішень ЄСПЛ та підготовки листів-відповідей на звернення (у 2026 р. надійшло 60 листів-запитів, на кожен із яких підготовлено відповідь);
- підготовки виступу на тему: «Застосування ЄКПЛ та практики ЄСПЛ в адміністративному судочинстві. Останні рішення ЄСПЛ проти України» для підготовки суддів КАС;
- підготовки тез та участі у конференції «Правові колізії у застосуванні фундаментальних прав та свобод: практичні аспекти» (27.02.2026, м. Львів);
- підготовки виступу під час панельної дискусії «Практика Європейського суду з прав людини у конституційному судочинстві України» під час XIII Міжнародного форуму з практики Європейського суду з прав людини «Європейська конвенція з прав людини у правовій системі та юридичній освіті в Україні: науковий та прикладний вимір» (1–2.05.2026, м. Львів);
- тез для участі у форумі «Права і свободи v. національна безпека: важливість урахування контексту» / Права людини та публічне врядування : IX Міжнародний правничий форум, 29.05.2026, м. Львів);
- оновлення опорного конспекту для початкової підготовки суддів апеляційних судів «Конвенційні стандарти захисту прав людини у світлі практики Європейського суду з прав людини»;
- оновлення опорного конспекту для початкової підготовки суддів апеляційних судів «Запобігання та протидія дискримінації».

Дослідження з тематики доступу до правосуддя

Результати досліджень використані для такого:

- участі в обговоренні доступу до правосуддя під час круглого столу «Презентація Звіту про результати моніторингу дотримання принципів прозорості, відкритості та доступності інформації про діяльність судової влади» в межах проєкту «Дотримання стандартів відкритості, прозорості та підзвітності судових інституцій в Україні», який впроваджується за підтримки проєкту «Підтримка інклюзивного відновлення для забезпечення стійкості та безпеки людей в Україні», що фінансується Урядом Японії та впроваджується Програмою розвитку ООН (ПРООН) в Україні;
- підготовки виступу і участі в IV засіданні Керівного комітету з питань України Програми ЄС та Ради Європи «Партнерство заради належного врядування» (PGG) III на 2023–2027 роки в панелі «Розширення доступу жінок до правосуддя та боротьба з насильством щодо жінок» (06.05.2026);
- опрацювання та підготовки пропозицій до проєкту Звіту ОЕСР «Reinforcing the Justice System in Ukraine: Improving Outcomes for People»;
- підготовки відповіді НШСУ щодо проведення правового моніторингу за темою: «Вивчення проблеми надмірної тривалості судового розгляду та можливих шляхів її вирішення»;
- підготовки виступу *Justice delayed is justice denied* – «Відкладене правосуддя – це відмова у правосудді: як забезпечити доступ до правосуддя у розумні строки?» на англomовному дискусійному клубі для суддів.

Дослідження соціального контексту здійснення судочинства, зокрема забезпечення принципу гендерної рівності при здійсненні правосуддя та впровадження гендерного інтегрування в судову систему

Результати досліджень використані для такого:

- підготовки і доопрацювання розділу VIII «Гендерні аспекти суддівської діяльності»/ Посібник для новопризначених суддів / Колектив авторів за заг. ред. Л. Гончар, Ю. Навроцької – К.: ТОВ «Поліграф плюс», 2026. – 288 с.;
- реалізації Програми наставництва з гендерної рівності у співпраці з Програмою підтримки ОБСЄ для України в межах проєкту «Гарантування дотримання прав людини при здійсненні правосуддя, Фаза II»:
 - установча нарада з менторами (06.03.2026) та підготовка до запуску програми наставництва;
 - сесія 1 – «Чому врахування гендерних аспектів важливе для системи правосуддя?» (до 27.03.2026; 13.03.2026 – онлайн-нарада з менторами);
 - сесія 2 – «Запобігання та боротьба з гендерними стереотипами та сексизмом» (до 27.04.2026; 15.04.2026 – онлайн-нарада з менторами);

- сесія 3 – «Запобігання та боротьба з насильством щодо жінок і дівчат і домашнім насильством» (до 01.05.2026; 24.04.2026 – онлайн-нарада з менторами);
- сесії 4 і 5 – очний воркшоп щодо «Забезпечення рівного доступу до правосуддя для жінок і дівчат» і «Досягнення збалансованої участі жінок і чоловіків у політичному, громадському, соціальному та економічному житті» (Закарпаття, 13–15.05.2026; 08.05.2026 – онлайн-нарада з менторами);
- сесія 6 – «Збільшення економічної залученості жінок та скорочення розриву оплати праці» (до 05.06.2026; 29.05.2026 – онлайн-нарада з менторами);
- сесія 7 – «Забезпечення розширення прав і можливостей жінок та гендерної рівності у зв'язку з глобальними та геополітичними викликами» (до 26.06.2026; 19.06.2026 – онлайн-нарада з менторами);
- заплановано сесії 8–9 – очний воркшоп щодо «Реалізація стратегії досягнення гендерної рівності і включення міжсекторального підходу в усі політики та заходи» (15–17.07.2026; 03.07.2026, 10.07.2026 – онлайн-наради з менторами);
 - підготовки виступу англійською OSCE IWD Event 06.03.2026;
 - участі у дводенному тренінгу для суддів «Запобігання та протидія домашньому насильству. Травмо-інформоване та гендерно чутливе правосуддя» (м. Київ, 27–28.01.2026);
 - підготовки відповіді щодо тематичного огляду виконання Рекомендації CM/Rec(2019)1 Комітету міністрів державам-членам щодо запобігання та боротьби з сексизмом, як одного із результатів роботи на 2026 рік: анкети Комісії з питань гендерної рівності Ради Європи щодо виконання розділу II.F Рекомендації CM/Rec(2019)1: запобігання та боротьба з сексизмом у секторі юстиції;
 - участь у семінарі з питань права ЄС про гендерну рівність, організованому Академією європейського права (ERA) (м. Таллін, Естонська республіка, 04–05.05.2026);
 - участь у презентації Стратегії гендерної рівності Ради Європи на 2024-2029 роки із доповіддю під час сесії, присвяченої стратегічним цілям 2 і 3 Стратегії – запобігання та боротьбі з насильством щодо жінок і дівчат й домашнім насильством, а також забезпеченню рівного доступу жінок і дівчат до правосуддя, зокрема в контексті насильства. Захід організований проєктом Ради Європи «Боротьба з насильством стосовно жінок в Україні – Етап III» у партнерстві з Урядовою уповноваженою з питань гендерної політики та Службою Віце прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції презентовано Стратегію гендерної рівності Ради Європи на 2024–2029 роки (13.05.2026, м. Київ);
 - проведення Методичного семінару (тренінгу) щодо розроблення навчальних курсів в НШСУ на прикладі теми: «Гендерна компетентність судді» для розробників навчальних курсів (14.04.2026; онлайн): п. 88 ДК; а також на виконання рекомендацій (п.п. 12, 13, 15) місії TAIEH;

- опрацювання презентації «Прогрес України в імплементації стратегії гендерної рівності Ради Європи», підготовленої і надісланої Урядовою уповноваженою з питань гендерної політики Катериною Левченко;
- надання пропозицій і зауважень Міністерству соціальної політики, сім'ї та єдності України на проєкт завдань і заходів з виконання Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2030 року на 2026-2030 роки, який розроблено на виконання п. 3.12 «Гендерна рівність та насильство проти жінок», розділ III «Основоположні права» кластеру 1.

Дослідження розвитку суддівської освіти в умовах глобальних викликів

Результати дослідження використані для такого:

- опрацювання зауважень та коментарів членів НМР до проєкту Стратегії розвитку суддівської освіти в Україні на 2026-2030 роки, фіналізація тексту Стратегії;
- опрацювання TAIEX Report;
- опрацювання Стратегії EJTN;
- співпраці з міжнародним проєктом «TRUST-AI: Просування етичного та надійного штучного інтелекту в системах правосуддя», що фінансується в рамках програми Європейської комісії JUST та реалізується за сприяння Міжнародного інституту Сіракузи (SII):
 - 1) участь у засадничій зустрічі (Kick-Off Meeting) бенефіціарів та асоційованих партнерів (онлайн, 13.01.2026);
 - 2) участь в першому засіданні Консультативної ради (Advisory Board Meeting) бенефіціарів та асоційованих партнерів (онлайн, 23.02.2026);
- участі у зустрічі з експертами оціночної місії проєкту ЄС «Право-Justice» присвячену, зокрема, оцінці виконання плану заходів щодо реалізації Дорожньої карти з питань верховенства права (16 січня 2026 року);
- участі в організованих проєктом ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні (Право-Justice III)» тематичних воркшопів з імплементації Дорожньої карти верховенства права:
 - 22.01.2026 – «Заходи проти расизму та ксенофобії, мови ненависті та злочинів на ґрунті ненависті (підгрупа 3.4)» «Недискримінація – расова або етнічна дискримінація, включаючи ромів (підгрупа 3.10)»;
 - 28.01.2026 – «Права осіб, які належать до меншин (підгрупи 3.14 та 3.10 (права ромських меншин)»;
 - «Принцип недискримінації расова або етнічна дискримінація, в тому числі щодо ромів (підгрупа 3.10)»;
 - 29.01.2026 – «Права у сфері кримінального правосуддя (підгрупа 3.8)»;
 - 30.01.2026 – «Гендерна рівність та насильство щодо жінок (підгрупа 3.12)»;
- опрацювання вступу Звіту про діяльність НШСУ;

➤ участі у заходах щодо виконання Дорожньої карти з верховенства права, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 травня 2025 р. № 475-р, за четвертий квартал 2025 року:

1) в онлайн-засіданні робочої (переговорної) групи з питань судової влади та основоположних прав (розділ 23) і робочої (переговорної) групи з питань юстиції, свободи та безпеки (розділ 24) – 28.01.2026;

2) у координаційній зустрічі з представниками Європейської Комісії з метою обговорення стану реалізації Дорожньої карти з питань верховенства права – 03.03.2026;

➤ підготовки Плану заходів НШСУ на виконання Дорожньої карти з питань верховенства права та Плану заходів щодо захисту прав осіб, які належать до національних меншин (спільнот) України;

➤ опрацювання інформаційної довідки щодо діяльності Національної школи суддів України в контексті рекомендацій експертної місії TAIEH та Дорожньої карти з питань верховенства права;

➤ надання пропозицій щодо подальшої співпраці з проектом Право-Justice;

➤ підготовки службової записки щодо підготовки відповідей для заходів у рамках Європейської мережі суддівської освіти (англ. European Judicial Training Network (EJTN));

➤ участі у Семінарі контактних осіб Програми HELP Ради Європи «Спільний тренінг з питань прав людини в цифрову епоху: пріоритети, інновації та найкращі практики» (Seminar of HELP EU Focal and Info Points «Collaborative Human Rights Training in the Digital Age: Priorities, Innovation, and Best Practice» on 19-20 February 2026 (in Strasbourg within the framework of the EU-CoE «HELP in the EU IV» Project), (19-20.02.2026);

➤ підготовки службової записки стосовно доручення від 17.02.2026 щодо стану виконання в розділі «Оновлення освітньої доктрини» п.п. 6. Стратегії розвитку суддівської освіти в Україні на 2026-2030 роки, що передбачає «посилення спроможності суддів у сферах міжнародного гуманітарного права, міжнародного кримінального права та прав людини для ефективного розгляду справ, пов'язаних із російсько-українською війною та подоланні її наслідків»;

➤ підготовки англomовного дискусійного клубу, опрацювання програми і участі (онлайн – 22.01.2026, 25.06.2026; очно – 23–24.03.2026);

➤ очної зустрічі з представницями Програми підтримки ОБСЄ для України – керівницею проектного відділу «Демократизація та належне урядування, верховенство права та права людини» Наталією Ступницькою і очільницею проекту «Гарантування дотримання прав людини при здійсненні правосуддя, Фаза II» Анною Тараненко – щодо сприяння підготовки та друку збірника тез доповідей, озвучених під час круглого столу «Євроінтеграційні процеси та їх вплив на кримінально-правову політику України: теоретичні та практичні аспекти», розробки дистанційного курсу «Оцінювання суддів

громадськими організаціями», організації та проведення тренінгів для тренерів із гейміфікації та діджиталізації тощо (02.04.2026);

- підготовки інформації НШСУ для включення до Щорічної доповіді про стан забезпечення незалежності суддів в Україні за 2025 рік;

- участі у засіданнях робочих груп з питань розроблення і впровадження заходів забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя (19.01.2026, 22.06.2026);

- підготовки доповідної записки щодо результатів засідання робочої групи з питань розроблення і впровадження заходів забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя, яке відбулося 19.01.2026 та пропозицій щодо подальших дій;

- підготовки доповідних записок щодо впровадження у навчальних процес матеріалів на виконання рішення робочої групи з питань розроблення і впровадження заходів забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя від 25.06.2025;

- підготовки листа щодо конституційної скарги щодо невідповідності Конституції України частини третьої статті 51 Закону України «Про третейські суди» та частини другої статті 350 Господарського процесуального кодексу України, які були застосовані в остаточному судовому рішенні;

- підготовки службової записки щодо виконання доручення Ректора за результатами наради стосовно завдань, які впливають зі звіту місії ТАІЕХ;

- підготовки службової записки із пропозиціями до додатку № 12 до Регламенту Національної школи суддів України «Норми часу для планування та обліку роботи осіб, які залучаються до науково-дослідної діяльності (науково-викладацької та науково-методичної) в НШСУ та її регіональних відділеннях» в частині розробки навчальних продуктів та їх експертування;

- підготовки службової записки із пропозиціями до проекту Положення про добір та підготовку викладачів (тренерів) Національної школи суддів України;

- участі у тематичній діалоговій платформі «Правила професійної етики та стандарти відводу/самовідводу судді Конституційного Суду України: обговорення рекомендацій БДІПЛ ОБСЄ» (10.04.2026);

- участі у обговоренні проекту професійного стандарту «Помічник судді» (22.05.2026), підготовці пропозицій до проекту професійного стандарту;

- підготовки проекту Положення про експертування проектів та результатів розробки навчальних продуктів;

- проведення методичного семінару (тренінгу) щодо розроблення навчальних курсів в НШСУ на прикладі теми: «Гендерна компетентність судді» для розробників навчальних курсів (14.04.2026; онлайн): на виконання: п. 88 ДК; п.п. 12, 13, 15 рекомендацій місії ТАІЕХ;

- підготовки виступу «Поширення з міжнародного гуманітарного права: досвід Національної школи суддів України» і участі в засіданні Робочої

групи з питань поширення знань з міжнародного гуманітарного права Міжвідомчої комісії з питань застосування та реалізації норм міжнародного гуманітарного права. Онлайн-захід організовано Міністерством розвитку громад та територій України (30.04.2026);

➤ запису подкасту на тему: «Актуальні питання призначення та проведення судово-психіатричної експертизи дітей-потерпілих у кримінальних провадженнях» (15.05.2026);

➤ підготовці Методичних рекомендацій для розроблення навчальних курсів/тренінгів (оновлених) (затверджені протоколом НМР НШСУ від 03.06.2026 № 3 (на виконання: п. 88 ДК; п.п. 12, 13, 15 рекомендацій місії ТАІЕХ));

➤ участі у зустрічі із керівництвом Національного суддівського інституту Канади (19.05.2026);

➤ надсилання матеріалів щодо інноваційних практик у сфері суддівського навчання в номінації на захід Trainer Lab: Sharing Best Practices in Judicial Training.

Наукові публікації

Науковими співробітниками НШСУ в 1 півріччі 2026 р. підготовлено **23 публікації** (посібники, монографії, наукові статті, тези доповідей, інтерв'ю, публікації).

НАУКОВІ СТАТТІ

➤ **Ахтирська Н., Остудімов Б.** Обмеження гарантій конфіденційності персональних у надзвичайних ситуаціях та під час воєнного стану: право ЄС та досвід США. *Право України*, №3, 2026. С. 155-167.

➤ **Ахтирська Н.** Право на переклад під час кримінального провадження у світлі директив Європейського Союзу. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Юридичні науки*. 2026 (*подано статтю*).

➤ **Ахтирська Н.** Екстрадиційні процедури в ЄС: переваги та результативність. Які зміни очікуються в національному законодавстві? *Бюлетень Асоціації адвокатів України*. 2026 (*подано статтю*).

➤ **Ахтирська Н., Паршикова Л.** Стандарти Європейського Союзу щодо забезпечення права на переклад у кримінальному провадженні: чи потребує національне законодавство змін? *Слово Національної школи суддів України*. 2026 (*подано статтю*).

➤ Yavorska, L., Mukhina, G., Kryvoshlykov, S., **Masliuk, A.**, & Sobkova, S. (2026). Psychological support for witnesses in war-related criminal proceedings. *Revista Cubana De Medicina Militar*, 55(2), e026077177. Retrieved from <https://revmedmilitar.sld.cu/index.php/mil/article/view/77177> (Індексується у Scopus).

ПОСІБНИКИ, МОНОГРАФІЇ

➤ **Фулей Т.** Методичні рекомендації для розроблення навчальних курсів/тренінгів (оновлені) : посібник (затверджені протоколом НМР НШСУ від 03.06.2026 № 3).

РОЗДІЛ У КОЛЕКТИВНІЙ МОНОГРАФІЇ, ПОСІБНИКУ

1. **Ахтирська Н.** Розширення повноважень правоохоронних органів України в умовах євроінтеграційного процесу: право ЄС та його тлумачення Судом справедливості ЄС. С. 338–356. / Нове століття криміналістики та судових наук: *Liber Amicorum* на честь академіка В. Ю. Шепітька: монографія. Міжнародний конгрес криміналістів, Харків: Право, 2026. 888 с.

2. **Доопрацьовано** (із врахуванням рекомендацій членів Науково-методичної ради НШСУ) **розділи Посібника для новопризначених суддів.** Колектив авторів за заг. ред. **Л. Гончар**, Ю. Навроцької. К.: ТОВ «Поліграф плюс», 2026. 288 с.
<https://www.pravojustice.eu/storage/app/uploads/public/6a2/bbf/f1e/6a2bbff1ec5c8725653192.pdf>:

- **Ахтирська Н.** Запобігання корупції в судовій системі. С. 78–102;
- **Маслюк А., Строева Н.** Психологічні аспекти діяльності судді. С. 207–227;
- **Нечипорук С.** Навчання та підвищення кваліфікації. С. 43–47;
- **Фулей Т.** Гендерні аспекти суддівської діяльності. С. 195–206.

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

➤ **Ахтирська Н.** Незалежність судової влади як ДНК правосуддя: тлумачення судом ЄС та шляхи удосконалення в Україні: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Правові колізії у застосуванні фундаментальних прав та свобод: практичні аспекти», 27 лютого 2026 р. м. Львів.

➤ **Ахтирська Н.** Співвідношення принципу верховенства права ЄС та конституційної ідентичності держави: виклики євроінтеграційного процесу. Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з нагоди 30-річчя Конституції України «Конституція України як основа стратегічного розвитку законодавства в умовах європейської та євроатлантичної інтеграції» м. Київ, 25 червня 2026р.

➤ **Маслюк А.** Досвід Національної школи суддів України щодо психологічного супроводу суддів в умовах збройного конфлікту / Міжнародна науково-практична конференція «Особливості кримінальної юстиції за участю ветеранів: механізми ресоціалізації та реінтеграції». Київ: НАВС. 19.03.26 р. С. 44–49. <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/09be5cb8-f2d7-494d-b60b-477ed1e0b1b3/content>.

➤ **Маслюк А.** Українська психологічна стійкість: від історії до сьогодення. / Ідеї Володимира Роменця та тенденції розвитку психології в Україні (до 100-річчя від дня народження): Матеріали міждисциплінарного круглого столу / за наук. ред. І. В. Данилюка, Г. К. Юрчинської, О. А. Мельник, Н. І. Погорільської. Київ : Видавництво Ліра-К, 2026. С. 62–64. <http://doi.org/10.5281/zenodo.20537829>.

➤ **Фулей Т.** Впровадження потерпілоорієнтованого підходу відповідно до Директиви 2012/29/ЄС: термінологічні виклики / Закарпатські правові читання. Адаптація правової політики України до acquis ЄС: матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Ужгород, 23–24 квітня 2026 р. Львів–Торунь : Liha-Pres, 2026. – С. 229–232. DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-601-3-51>.

➤ **Фулей Т.** Права і свободи в національній безпеці: важливість урахування контексту / Права людини та публічне врядування: IX Міжнародний правничий форум, 29 травня 2026 р.– Львів – Торунь : Liha-Pres, 2026. – С. 121–124. DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-613-6-29>.

ІНТЕРВ'Ю та ПУБЛІКАЦІЇ

➤ **Оніщук М.** У НШСУ стартувала початкова підготовка суддів апеляційних судів / Юридична газета (е-сайт). – 21.01.2026.

➤ **Оніщук М.** Психологічна стійкість суддів // Юридичний вісник України. 01.05.–15.05.2026. № 9. С. 18.

➤ **Оніщук М.** Суддівська книжкова полиця // Юридичний вісник України. 16.05.–31.05.2026. № 10. С. 5.

➤ **Оніщук М.** Чи є світло в кінці тунелю: розмова про кадрове наповнення судів (відкрите інтерв'ю очільників ВККСУ та НШСУ) / Юридична практика (е-сайт). – 05.06.2026.

➤ **Оніщук М.** НШСУ формує стратегічне бачення суддівської освіти з права ЄС до 2030 року / Судова влада України (е-сайт). – 17.06.2026.

➤ **Оніщук М.** Орієнтири на старті суддівської кар'єри / Юридичний вісник України (е-сайт). – 22.06.2026.

Журнал установи

Черговим свідченням відповідності

загальнодержавного науково-практичного та науково-методичного юридичного журналу «Слово Національної школи суддів України» високим фаховим вимогам стало те, що він ще раз успішно пройшов перереєстрацію та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 11.06.2026 № 928 включений до Переліку наукових фахових видань України з присвоєнням категорії «Б» (Додаток 14 до наказу МОН України Список наукових періодичних видань,

включених до Переліку наукових фахових видань України у межах кластеру «Право», п. 69, спеціальності 08, 09).

З метою забезпечення виконання наказу Міністерства науки та освіти України № 56 від 19.01.2026 р. «Про внесення змін до Порядку формування Переліку наукових фахових видань України» редакцією журналу «Слово Національної школи суддів України» було здійснено комплекс заходів для забезпечення подачі документів до МОНУ на продовження статусу фахового видання. А саме:

- **здійснено підготовку нормативно-правової бази щодо діяльності журналу, відповідно до вимог МОН** на українській та англійській мовах (*перелік підготовлених документів*: Політика академічної доброчесності та публікаційної етики, що відповідає рекомендаціям COPE; дотримання принципів та рекомендацій COPE, WAME, DORA тощо; Політика з використання штучного інтелекту і технологій з його підтримкою; Політика відкритого доступу та умови використання об'єктів авторського права; Політика архівування матеріалів, відкритих даних та принципи FAIR; Процедура рецензування, конфлікт інтересів; Вимоги до оформлення наукових статей та їх порядок подання; Процедура рецензування, конфлікт інтересів; Інформація про відсутність оплати за обробку та оприлюднення статей; Політика відкритого доступу та умови використання об'єктів авторського права; Запобігання та протидія плагіату; Політика конфіденційності; Процедура розгляду скарг щодо порушень академічної доброчесності та публікаційної етики; Політика виправлення та відкликання (ретракції) опублікованих статей);

- отримано ліцензію **Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)**. Це забезпечило журналу статус «діамантового», така ліцензія дозволяє вільне використання, поширення та переробку інформації із зазначенням авторства;
- подано заявку на реєстрацію в системі **URIS (Ukrainian Research Information System)** (довідково: це Національна електронна науково-інформаційна система, створена для збору, зберігання, аналізу та управління даними про наукову діяльність в Україні. Вона функціонує як єдина платформа для об'єднання інформації про вчених, наукові установи, публікації, проєкти та обладнання, забезпечуючи цифрову трансформацію української науки);
- забезпечено підбір та перевірку потенційних членів редакційної колегії у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science (WoS) на відповідність вимогам МОН. Комунікація з ними щодо підтвердження входження до складу Редакційної колегії видання. Підготовлено інформацію про членів редколегії журналу з активними посиланнями на їх ORCID ID, Scopus ID та Web of Science Researcher ID;
- оновлено офіційний сайт видання україномовної та англomовної версії сайту (інтерфейс, створення нових рубрик, підрубрик та їх наповнення).

Упродовж 1 півріччя 2026 р. забезпечено видання 4 (53) 2025, 1 (54) 2026 номерів загальнодержавного науково-практичного та науково-методичного юридичного журналу «Слово Національної школи суддів України» за оновленими вимогами МОН.

Триває робота над черговим номером журналу № 2 (55) 2026.

Електронні версії журналу розміщені на сайті видання. Із повним змістом зазначених примірників журналу можна ознайомитись на його офіційному вебсайті — <http://slovo.nsj.gov.ua>.

VIII. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Міжнародна діяльність Національної школи суддів України спрямована на вивчення та адаптацію передового міжнародного досвіду у сфері підготовки суддів з метою його інтеграції в освітній процес, а також забезпечення подальшого інституційного розвитку установи та вдосконалення її освітньої й наукової

діяльності. Для виконання визначених завдань відповідний відділ здійснює співпрацю з міжнародними організаціями, європейськими інституціями суддівської освіти, програмами та проектами міжнародної технічної допомоги, що функціонують у сфері правосуддя. Серед ключових партнерів – Європейський Союз, Рада Європи, Програма підтримки ОБСЄ для України, уряди Нідерландів і Великої Британії, Організація Об'єднаних Націй, Міжнародна організація праці та інші іноземні інституції.

НШСУ є членом Міжнародної організації суддівської освіти (IOJT), яка об'єднує 125 закладів освіти для суддів і прокурорів із 77 країн світу.

НШСУ має статус спостерігача у Європейській мережі суддівської освіти (EJTN). Ця організація на постійній основі реагує на потреби НШСУ щодо викликів воєнного часу через напад РФ на Україну. У червні 2026 року представник НШСУ взяв участь у 29-й Генеральній Асамблеї EJTN 2026, організованій під головуванням Республіки Кіпр в Раді Європейського Союзу, де приймаючою стороною виступила Школа підготовки суддів Кіпру (CJTS). Зокрема у рамках Генеральної Асамблеї було проведено воркшоп за участі спостерігачів від України, а саме: Координаційна діяльність та організація роботи EJTN.

У рамках стратегічного курсу на європейську інтеграцію інституція продовжує поглиблювати міжнародну співпрацю з провідними міжнародними установами суддівської та правничої освіти. Завдяки партнерству з Академією європейського права (ERA), Європейською мережею суддівської освіти (EJTN) та Європейським інститутом державного управління (EIPA) українські судді та представники судової влади отримують унікальні можливості для підвищення кваліфікації, обміну досвідом і поглиблення знань у сфері права Європейського Союзу. Слід згадати участь українських суддів у таких заходах, як: семінари з антидискримінаційного законодавства ЄС (Утрехт/Королівство Нідерландів) та питань права ЄС про гендерну рівність (Таллінн/Естонська Республіка та Тирана/Республіка Албанія), навчальні заходи на тему: «Європейський ордер на арешт, попереднє ув'язнення, взаємна довіра та

правова допомога» (Краків/Республіка Польща) та «Повернення активів, конфіскація та управління злочинними активами в ЄС на практиці – поглиблений курс» (Загреб/Республіка Хорватія). Також цікавими та корисними стали для суддів онлайн семінари: «Фундаментальні аспекти права ЄС» та «Доступ до правової інформації ЄС та ефективне використання вебінструментів і ресурсів з права ЄС».

Ця співпраця є важливим кроком на шляху до інтеграції української судової системи у загальноєвропейський правовий простір, сприяючи професійному розвитку суддів, обміну найкращими практиками та формуванню спільного праворозуміння.

Зокрема активно триває співпраця НШСУ з Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) шляхом реалізації проєкту “Сприяння наближенню України до ЄС у сфері верховенства права” (3*E4U). GIZ надано експертну підтримку в рамках проведення програми підготовки суддів Верховного Суду: третій день підготовки був присвячений Дню права Європейського Союзу, в який професор Джон Мореїн, міжнародний головний юридичний експерт проєкту, професор права та політики Університету Гронінгена (Королівство Нідерландів) виступив з темою щодо права Європейського Союзу та незалежність судової влади: основні параметри та останні події. Також у червні звітного року ректор НШСУ взяв участь у заході з нагоди запуску Фази II Програми «Сприяння наближенню України до ЄС у сфері верховенства права (3*E4U)».

Цього року стало можливим поновлення співпраці НШСУ з Національним суддівським інститутом Канади шляхом проведення зустрічі керівництва суддівських інституцій. У ході зустрічі сторони обговорили перспективи подальшої співпраці у сфері суддівської освіти. Йшлося про впровадження сучасних міжнародних підходів до підготовки суддів, використання новітніх методик викладання, а також обмін професійним досвідом між українськими та канадськими фахівцями.

Ще одним прикладом розширення співпраці НШСУ стала зустріч ректора з керівником Офісу European Public Law Organization (EPLO) в Україні, у межах якої обговорено напрями співпраці у сфері розвитку суддівської освіти, зокрема впровадження сучасних європейських підходів до підготовки суддів, а також участь у спільних проєктах, спрямованих на зміцнення верховенства права та інституційної спроможності.

Співпраця, започаткована минулого року, активно продовжується, зокрема, і з такими міжнародними партнерами, як: Міжнародна неурядова організація Coginta (Швейцарія) у сфері верховенства права, прав людини, управління сектором безпеки, цивільного захисту та підтримки ветеранів; Міжнародний інститут гуманітарного права Санremo, головною тематикою навчання якого є міжнародне гуманітарне право, права людини та міжнародне кримінальне правосуддя; Міжнародний інститут кримінального правосуддя та прав людини імені Сіракузи, одним з напрямків якого є розслідування воєнних

злочинів, а також з Університетом Еребру Швеції у сфері впровадження європейських стандартів та практик підготовки суддів.

Започатковано співпрацю:

➤ з проєктом Ради Європи «Права ветеранів та особового складу Збройних сил в Україні» - під час зустрічі сторони обговорили перспективні напрями співпраці в межах проєкту. Особливу увагу було приділено формуванню концепції майбутньої взаємодії між Національною школою суддів України та проєктом Ради Європи, спрямованої на посилення спроможності суддів щодо забезпечення належного захисту прав військовослужбовців, ветеранів та членів їхніх сімей;

➤ з проєктом «Trust Through Justice in Ukraine», що фінансується Міністерством закордонних справ Нідерландів та впроваджується Консультативною місією Європейського Союзу (КМЕС) в Україні у партнерстві з Chemonics UK, який продовжить розвивати попередню роботу Програми USAID «Справедливість для всіх».

Продовжилася співпраця НШСУ з Global Rights Compliance, яка спеціалізується на питаннях міжнародного гуманітарного права, міжнародного кримінального права та захисту прав людини в умовах збройних конфліктів і підвищених ризиків. Наступним кроком стало обговорення розроблення додаткової версії Настільної книги судді, присвяченої міжнародним злочинам проти дітей, а також концепції майбутнього тренінгу з цієї тематики.

Протягом *I півріччя 2026 року* продовжувалася активна міжнародна співпраця з програмами та проєктами МТД, яких наразі нараховується близько **40**, шляхом проведення навчальних заходів для суддівського корпусу. Проєкти МТД жваво реагують на навчальні потреби НШСУ, намагаючись залучити міжнародний досвід щодо роботи судів в умовах воєнного стану та розгляду справ про воєнні злочини.

Згадаємо основні події, які відбулися у **I півріччі 2026 року**:

➤ *23-27 березня 2026 року* Національною школою суддів України проведено щорічну підготовку суддів Вищого антикорупційного суду в гібридному форматі. До реалізації програми підготовки залучені провідні українські та міжнародні експерти, участь яких стала можливою завдяки співпраці з програмами та проєктами МТД, а саме: *проєкт Програми підтримки ОБСЄ для України «Гарантування дотримання прав людини при здійсненні правосуддя. Фаза II»*; *Німецький фонд міжнародного правового співробітництва (IRZ)*; *проєкт РЄ «Зміцнення прав людини у системі кримінальної юстиції України»*; *проєкт ЄС/РЄ «Посилення режиму боротьби з відмивання коштів, фінансування тероризму та повернення активів в Україні»*; *Антикорупційна ініціативна ЄС в Україні*.

Співпраця з *Антикорупційною ініціативною ЄС в Україні* продовжується – наразі узгоджуються види/форми підтримки з боку партнера з метою проведення в *II півріччя звітнього року* початкової підготовки суддів Вищого антикорупційного суду, зокрема його Апеляційної палати.

20-24 квітня 2026 року – в онлайн режимі підготовку суддів Верховного Суду з залученням таких проєктів МТД/організацій, як: проєкт ЄС «Право-Justice», Національна судова адміністрація Швеції, проєкт GIZ Ukraine «Посилення відповідності України стандартам Європейського Союзу у сфері верховенства права», Німецький фонд міжнародного правового співробітництва (IRZ), Програма підтримки ОБСЄ для України, проєкт РЄ «Зміцнення прав людини в системі кримінальної юстиції України. Фаза II», Міжнародною організацією праці (МОП), Ягеллонський університет та Університет Оснабрюка.

➤ Спільно з проєктом Європейського Союзу “ПРАВО-Justice” проведено:

- тренінги для суддів місцевих та апеляційних судів “Специфіка та спеціальний правовий статус електронних доказів. Виклики сучасності” (29-30.01.2026; 19-20.02.2026 та 19-20.03.2026);
- тренінг «Робота з вразливими потерпілими та свідками у судових процесах» (3 онлайн навчальні сесії: 25.03.2026; 31.03.2026 та 06.04.2026);
- організовано навчальний візит до Французької Республіки (Париж) з метою практичного опрацювання механізмів реалізації стандартів верховенства права та вивчення кращих практик у сфері правосуддя країн ЄС. Основні теми обговорення - забезпечення незалежності судової влади, дисциплінарні процедури та призначення суддів, роль касаційної інстанції у забезпеченні єдності судової практики, цифровізація правосуддя, а також система добору та підготовки суддів (13-15.04.2026);
- тематичний воркшоп для суддів «Неупередженість суду та процедура відводу судді в контексті п. 1 ст. 6 ЄКПЛ» (15.05.2026);
- розроблено проєктом та презентовано:
 - Кейсбук із Хартії ЄС про основоположні права, який покликаний стати практичним інструментом для суддів, прокурорів та інших правників у кращому розумінні положень Хартії та логіки її застосування;
 - Навчальну програму для суддівського корпусу «Медіація для суддів: принципи, медіабельність спору та нейтральне інформування сторін» (з метою передачі курсу НШСУ для подальшого викладання суддям та працівникам судових установ України);
 - Посібник для новопризначених суддів (результат спільної роботи Проєкту та НШСУ);
- у контексті навчання права ЄС розроблено онлайн-курс «Поглиблений курс з права Європейського Союзу: аспекти кримінального права», орієнтований на суддів у кримінальних справах та прокурорів;
- проведено зустріч ректора НШСУ з експертами оціночної місії Проєкту, присвячену, зокрема, оцінці виконання плану заходів щодо реалізації Дорожньої карти з питань верховенства права – ключового документа

переговорного процесу щодо вступу України до Європейського Союзу (зокрема пункту 1.4 “Навчання суддів та прокурорів” розділу I “Правосуддя”). Окрему увагу було приділено питанню залучення міжнародних експертів до оновлення навчальних матеріалів курсів і тренінгів з тематики доброчесності та професійної етики суддів, верховенства права, протидії гендерно зумовленому насильству, захисту вразливих груп населення, діджиталізації та роботи з електронними доказами, антикорупційного законодавства і кіберзлочинності (16.01.2026);

- керівництвом НШСУ взято участь у Засіданні Керівного комітету Проекту ЄС «Право-Justice» (фаза III) (18.06.2026).

➤ Продовжується активна співпраця НШСУ та Консультативної місії Європейського Союзу в Україні, у межах якої проведено три практичних семінари з інсценуванням судового процесу з питань кримінальної відповідальності військових командирів та інших керівників (25-26.02.2026; 18-19.03.2026 та 28-29.04.2026); воркшоп «Альтернативні та відновні механізми у кримінальному судочинстві». (22-23.04.2026 / Київ); тренінг для тренерів «Судовий розгляд проваджень щодо злочинів проти основ національної безпеки» (колабораційна діяльність) (13-15.05.2026 / Яремче); тренінг для тренерів «Права учасників кримінального провадження: національна практика та стандарти Європейського Союзу» (21.05.2026); презентацію посібника щодо заочного судового розгляду *in absentia* (22.05.2026), круглий стіл щодо злочину геноциду, метою якого стало обговорення міжнародних стандартів у сфері розслідування, кримінального переслідування та здійснення правосуддя щодо злочину геноциду, а також питань їх практичного застосування в умовах триваючої війни (21-22.05.2026) та тренінг для тренерів «Досудове розслідування та судовий розгляд у кримінальних провадженнях про злочини проти основ національної безпеки» (колабораційна діяльність)» (26-28.05.2026 / Івано-Франківськ);

- проведено два тренінги «Людиноорієнтований підхід до забезпечення підтримки та захисту прав потерпілих» на матеріалах, розроблених минулого року, на базі Львівського РВ НШСУ (20.03.2026) та на базі Одеського РВ НШСУ (25.05.2026);

- у рамках Навчального проєкту «Лабораторія з розгляду справ про воєнні злочини» («War Crimes Cases Lab Project») проведено чотири семінари в офлайн форматі для суддів кримінальної спеціалізації, які розглядають справи про міжнародні злочини «Захист у судових процесах щодо воєнних злочинів: військова необхідність та накази вищого керівництва» (12.03.2026; 24.04.2026; 11.05.2026 та 15.05.2026);

- продовжується цикл «Шість розмов». Так, проведено три чергових серій тематичних онлайн-семінарів для суддів місцевих загальних та апеляційних судів «Шість діалогів про справедливий суд» (10.02.2026; 10.03.2026 та

14.04.2026). 15.05.2026 у Львові проведено круглий стіл з метою оцінки та подальшого розвитку проєкту «Шість розмов про справедливий суд»;

- триває співпраця зі *Швецькою національною судовою адміністрацією* за підтримки КМЄС шляхом проведення двогодинних вебінарів для суддів помічників суддів, працівників апаратів місцевих та апеляційних судів. Проведено один навчальний захід «Правова рамка ЄС — загальне застосування європейського права» (03.06.2026). У II півріччі звітного року заплановано проведення ще декількох вебінарів;

- започаткований минулоріч Дискусійний клуб, як нова форма навчання для суддів, щомісяця проводиться й в 2026 році. Теми для обговорення стосуються судової влади, здійснення правосуддя, верховенства права, судової етики, правового співробітництва тощо. Так, проведено п'ять зустрічей за звітний період (21.01.2026; 19.02.2026; 23-27.03.2026; 06.05.2026 та 26.06.2026);

- представником НШСУ взято участь у 13-тій Міжнародній конференції Європейського форуму з відновного правосуддя «Відлуння відновних зустрічей: голоси, докази та ефект поширення відновного правосуддя в дії» (11-13.06.2026 / Познань, Республіка Польща).

➤ Триває співпраця з проєктом *Програми підтримки ОБСЄ для України «Гарантування дотримання прав людини при здійсненні правосуддя. Фаза друга»*. Як приклад: проведено тренінги щодо електронних доказів (29-30.01.2026 / Львівська область), захисту персональних даних (05-06.02.2026 / Львів) та геймефікації (26-28.03.2026 / Київ). Організовано навчальний візит для суддів-розробників навчального курсу з питань захисту персональних даних до Латвійської Республіки (20-24.04.2026) (спільно з проєктом Ради Європи «Підтримка України у впровадженні стандартів Ради Європи щодо судової влади»). Представниками НШСУ взято участь у XIII Міжнародному Форумі з практики Європейського суду з прав людини (01-02.05.2026 / Львів), організованому спільно з проєктом Ради Європи «Підтримка України у впровадженні стандартів Ради Європи щодо судової влади». Також спільно зі згаданим проєктом Ради Європи проведено одноденні тренінги для суддів місцевих судів, апеляційних судів та Верховного Суду «Верховенство права як основа здійснення правосуддя в Україні» та «Запобігання та протидія дискримінації» (11-12.05.2026 та 18-19.05.2026 / Закарпаття). Відбувся перший воркшоп в межах реалізації Програми наставництва з гендерної рівності (13-15.05.2026 / Закарпаття). Також проєктом надано експертну підтримку в рамках проведення підготовки голів судів та їх заступників щодо використання ІІІ (26.05.2026) .

➤ Співпраця з проєктом Ради Європи «*HELP (Освіта в галузі прав людини для юристів) для України в тому числі під час війни*» реалізовувалася шляхом запусків дистанційних курсів HELP для суддів, а саме: «Права людини в Збройних силах»; «Захист персональних даних у публікаціях судових рішень»;

«Штучний інтелект та права людини»; «Психічне здоров'я і права людини»; «Бізнес і права людини»; «Навколишнє середовище і права людини»; «Захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства» для суддів та прокурорів України та «Захист прав людини в Європі - взаємодія між ЄКПЛ та Хартією основоположних прав ЄС». Ректором взято участь у тематичному круглому столі «Зміцнення незалежного правосуддя та належного врядування для демократичної стійкості» (25.02.2026) та представником НШСУ – у тренінгу для тренерів курсів HELP (26-27.03.2026).

➤ Минулорічна активна співпраця з *Програмою «Розвиток компетентностей для правничого сектору України»*, яка фінансується урядом Сполученого Королівства (A4ID), продовжилася шляхом проведення комплексного тренінгу з адвокації та практики судового розгляду у провадженнях щодо воєнних злочинів в Україні (09-11.02.2026 / Краків, Республіка Польща) та тренінгу щодо воєнних злочинів (23-25.06.2026 / Мукачєво).

За підтримки Програми A4ID заплановано чергове проведення Міжнародної програми суддівського наставництва (International Judicial Mentoring Programme – I-JUMP). Триває відбір суддів для участі.

➤ Продовжується співпраця з *Інститутом Ассера* шляхом проведення серії семінарів для суддів, помічників суддів та працівників апаратів судів «Knowledge Hub – Злочини проти людяності» в рамках проєкту «Відновлення гідності та справедливості в Україні: Фаза II» (1-й цикл) (16.03.2026; 23.03.2026; 01.04.2026; 08.04.2026). 20.04.2026 учасники навчання пройшли оцінювання. Проведено 3-й цикл спеціалізованої серії навчальних заходів для суддів, помічників суддів та працівників апаратів судів (7 навчальних сесій + оцінювання: 01.05.2026; 06.05.2026; 13.05.2026; 20.06.2026; 28.05.2026; 03.06.2026; 10.06.2026 та 17.06.2026). Заключним етапом стане участь відібраних учасників у заході в офлайн форматі.

➤ У першому півріччі 2026 року чотири представники НШСУ взяли участь у тренінгу для тренерів з питань арбітражної практики та стандартів для українських трудових арбітрів за підтримки Міжнародної організації праці, що проходив в онлайн режимі. Після завершення I етапу, участь у II етапі відбулося вже в офлайн форматі в Турині (Італійська Республіка) в Міжнародному навчальному центрі МОП.

➤ У рамках співпраці з *проєктом Ради Європи «CyberUA: Посилення спроможності щодо електронних доказів воєнних злочинів та грубих порушень прав людини в Україні»* проведено тренінг для суддів та прокурорів з питань допустимості електронних доказів та використання OSINT у кримінальних провадженнях, пов'язаних із воєнними злочинами (12-13.01.2023 / Вінниця).

➤ Співпраця з *проєктом Ради Європи «Боротьба з мовою ворожнечі в Україні»* реалізувалася шляхом проведення однойменних вебінарів

(11.03.2026; 18.03.2026 та 25.03.2026). Заключний захід відбувся в режимі офлайн 01.04.2026 / Київ - тренінг для тренерів місцевих судів «Посилення судового реагування на прояви мови ворожнечі та дискримінації».

➤ Представником НШСУ взято участь у низці засідань робочих груп з розробки навчальної програми для тренерів з питань роботи з ветеранами в системі кримінальної юстиції та з розробки протоколів/інструкцій, процедурних та комунікаційних рекомендацій щодо взаємодії з ветеранами війни в системі правосуддя. Така співпраця реалізувалася завдяки Центру міжнародного правового співробітництва (CILC, Нідерланди).

Підсумовуючи, варто зазначити заходи за участі представників та суддів/тренерів НШСУ, які проводилися за кордоном, а саме:

➤ комплексний тренінг з адвокації та практики судового розгляду у провадженнях щодо воєнних злочинів в Україні (Краків, Республіка Польща);

➤ практичний семінар з розробки методики навчання та тренінг для тренерів з питань міжнародного правового співробітництва у кримінальних провадженнях (Жешув, Республіка Польща);

➤ семінар для координаторів програми «HELP» із країн-членів ЄС (Страсбург, Французька Республіка);

➤ навчальний візит до Міжнародної академії Нюрнберзьких принципів (Нюрнберг, Федеративна Республіка Німеччина);

➤ семінар «Основоположні засади міжнародного приватного права» (Париж, Французька Республіка);

➤ навчальний візит української делегації (Париж (Французька Республіка);

➤ ознайомчий візит українських суддів (Латвійська Республіка);

➤ семінар з питань антидискримінаційного законодавства ЄС (Утрехт, Королівство Нідерланди);

➤ навчальний візит для суддів-розробників навчального курсу з питань захисту персональних даних (Латвійська Республіка);

➤ конференція «Сприяння гендерній рівності шляхом підготовки суддів і прокурорів» (Кишинів, Республіка Молдова);

➤ семінар «Європейський ордер на арешт, попереднє ув'язнення, взаємна довіра та правова допомога» (Краків, Республіка Польща);

➤ регіональний навчальний захід «Захист та забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності» (Бухарест, Румунія);

➤ засідання робочої групи проєкту CILC «Справедлива, прозора і відповідальна система кримінальної юстиції в Україні II» з розробки навчальної програми для тренерів з питань роботи з ветеранами в системі кримінальної юстиції (Краків, Республіка Польща);

➤ два семінари з питань права ЄС про гендерну рівність (Таллінн, Естонська Республіка / Тирана, Республіка Албанія);

➤ семінар «Повернення активів, конфіскація та управління злочинними активами в ЄС на практиці – поглиблений курс» (Загреб, Республіка Хорватія);

- тренінг для тренерів з питань арбітражної практики та стандартів для українських трудових арбітрів (Турин, Італійська Республіка);
- засідання робочої групи з розробки практичного посібника з питань міжнародної правової допомоги в рамках ЄС (Краків, Республіка Польща);
- 13-та Міжнародна конференція Європейського форуму з відновного правосуддя «Відлуння відновних зустрічей: голоси, докази та ефект поширення відновного правосуддя в дії» (Познань, Республіка Польща);
- Генеральна Асамблея EJTN (Лімасол, Республіка Кіпр).

Усього у співпраці з проєктами МТД протягом **I півріччя 2026 року** було проведено/взято участь представниками НШСУ у понад **50** навчальних заходах (конференції, круглі столи, вебінари, семінари, тренінги для тренерів, тренінги для суддів та їх помічників, працівників апаратів судів, апробації розроблених навчальних курсів).

НШСУ активно працює над підтримкою та розвитком напрямків співробітництва, розширенням зв'язків із міжнародними організаціями, проєктами МТД та європейськими інституціями суддівської освіти, шляхом проведення переговорів та зустрічей із керівниками, уповноваженими представниками та експертами різних організацій, експертними місіями, які займаються моніторингом ефективності використання міжнародної технічної допомоги та формуванням перспективних планів співпраці. Проведено понад **30** зустрічей, у тому числі і в режимі онлайн, за участі ректора, проректора, начальників відділів та провідних фахівців НШСУ, що стосувалися питань взаємодії.

ІХ. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ

Упродовж першого півріччя 2026 року інформаційне забезпечення діяльності Національної школи суддів України здійснювалося з урахуванням подальшого розвитку комунікаційних процесів, удосконалення форм подачі матеріалу, поглиблення змісту підготовки суддів та впровадження сучасних інформаційних технологій у навчальний процес.

Зважаючи на воєнний стан, запроваджений у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України, інформаційна політика НШСУ була зосереджена переважно на висвітленні дистанційних навчальних заходів. Основна увага приділялася розробці та проведенню курсів з тематики воєнних злочинів, злочинів проти національної безпеки, застосування міжнародного гуманітарного права, права ЄС. Значну зацікавленість суспільства й медіа викликали освітні заходи, пов'язані з підготовкою суддів Верховного Суду та Вищого антикорупційного суду, а також початковою підготовкою суддів.

Протягом звітного періоду спостерігалось стабільне зростання кількості інформаційних продуктів. Так, на офіційному вебсайті НШСУ було опубліковано понад 2200 інформаційних повідомлень про заходи з підготовки суддів, кандидатів на посаду судді, працівників апаратів судів, новації у

діяльності установи, участь керівництва у публічних подіях, а також аналітичні та методичні матеріали щодо суддівської освіти. Стали постійними рубрики «На допомогу викладачу (тренеру)», «Дайджест освітніх заходів НШСУ» на місяць та «План основних заходів НШСУ» на поточний тиждень.

У межах співпраці з фаховими медіа НШСУ регулярно інформує громадськість про найважливіші новини суддівської освіти, готує аналітичні публікації та інтерв'ю з актуальної тематики. Безперервно вдосконалюються форми подачі інформації, оновлюються структури та рубрики вебсторінки, що робить її більш зручною та привабливою для користувачів.

Суттєво зросла активність офіційної сторінки Школи у Facebook, яка слугує альтернативним джерелом оперативної інформації, а також виконує функцію платформи для діалогу із зацікавленими особами та оперативного зворотного зв'язку із читацькою аудиторією. У першому півріччі оприлюднено понад 2400 дописів. Аудиторія сторінки перевищує 7 тисяч постійних користувачів, а щомісячне охоплення сягає до 40 тисяч читачів.

Активно розвивається YouTube-канал НШСУ, де розміщуються відеоматеріали про діяльність Школи, роботу керівництва та працівників, а також трансляції освітніх заходів. Канал поступово формується як бібліотека навчального відеоконтенту, зростає кількість переглядів, розробляються нові формати.

З метою посилення відкритості та прозорості діяльності, у структурі НШСУ створено Центр із питань комунікацій, що забезпечує ефективну взаємодію із суспільством. Для зручності засвоєння матеріалу та підвищення залученості суддів запроваджено освітні подкасти, які стали інноваційним інструментом професійного розвитку.

Уже дев'ятий рік поспіль у центральному офісі Національної школи суддів України успішно функціонує інформаційне табло, яке забезпечує оперативну трансляцію актуальних новин, анонсів подій та заходів у сфері суддівської освіти. Цей інструмент сприяє підвищенню поінформованості працівників та відвідувачів установи про ключові напрямки діяльності Школи.

Серед перспективних ініціатив – створення та запуск власної телевізійної програми, що висвітлюватиме найважливіші освітні події в українській судовій системі. Реалізація цього проєкту дозволить не лише підвищити обізнаність громадськості про діяльність НШСУ, а й сприятиме популяризації сучасних підходів до професійної підготовки суддів.

Х. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ

З метою забезпечення організаційної діяльності Національної школи суддів України за перше півріччя 2026 року розроблено та укладено **56** договорів із господарських питань і **11** додаткових угод до них.

У за перше півріччя 2026 року було укладено **29** цивільно–правових договорів про залучення суддів та інших осіб до написання тестових завдань, їх рецензування, редагування та літературного редагування.

За звітний період проведено правову експертизу **560** проєктів наказів на відповідність їх чинному законодавству.

Для реалізації спільних проєктів у сфері професійної підготовки та підвищення кваліфікації суддів і працівників апаратів судів, науково–дослідної діяльності, обміну досвідом та інформацією з метою розвитку системи правосуддя України за перше півріччя 2026 року укладено **3** меморандуми про двосторонню співпрацю.

За перше півріччя 2026 року проведено **64** засідання уповноваженою особою та складено відповідну кількість протоколів про роботу уповноваженої особи, **24** тендерні процедури і **34** закупівлі через електронну систему “ProZorro”.

Представлено інтереси Національної школи суддів України в **6** судових провадженнях.

За звітний період у Національній школі суддів України було опрацьовано **4135** документів, зокрема: вхідних листів та ін. документів – **726**, вихідних листів – **1728** (зокрема 105 листів по СЕВ), доручень ректора, ректорату – **9**, вихідних реєстрів – **68**, вхідних реєстрів – **59**, службових записок – **280**, запитів на інформацію та звернень громадян – **65**. За 1 півріччя 2026 року було зареєстровано, перевірено, відредаговано та відформатовано **1200** наказів з основної діяльності та з адміністративно–господарських питань. На контроль було взято **276** вхідних документів та **257** знято з контролю у зв’язку з виконанням.

Підготовлено та затверджено Зведену номенклатуру справ НШСУ на 2026 рік, у зв’язку із змінами у структурі було внесено зміни до Зведеної номенклатури справ НШСУ.

Здійснено упорядкування (оформлення описів, засвідчувальних написів) справ постійного зберігання і з кадрових питань структурних підрозділів. Підготовлено для опрацювання документи постійного зберігання за 2024 рік, пронумеровано та підготовлено **24** справи.

Проведено перевірку наявності та стану збереження документів НШСУ для надання інформації до Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України. Підготовлено інформації з 2010 року та станом на 30.03.2026, 30.06.2026 року.

Опрацьовано **185** пропозицій та підготовлено **27** Планів основних заходів НШСУ. Підготовлено **6** наказів, **9** листів, **2** службових записки, **2** проєкти доручення ректора, **6** звітів про обсяг документообігу. Узагальнено Інформаційно-аналітичний звіт про діяльність НШСУ у 2025 році, та надіслано до ВККСУ, ВРП, Ради суддів України, ДСА України, Верховного Суду. Узагальнено та підготовлено План роботи Національної школи суддів України на 2026 рік. Забезпечено надсилання документів, дайджесту (3594

адресати), журналу «Слово НШСУ» (220 примірників) різними засобами зв'язку.

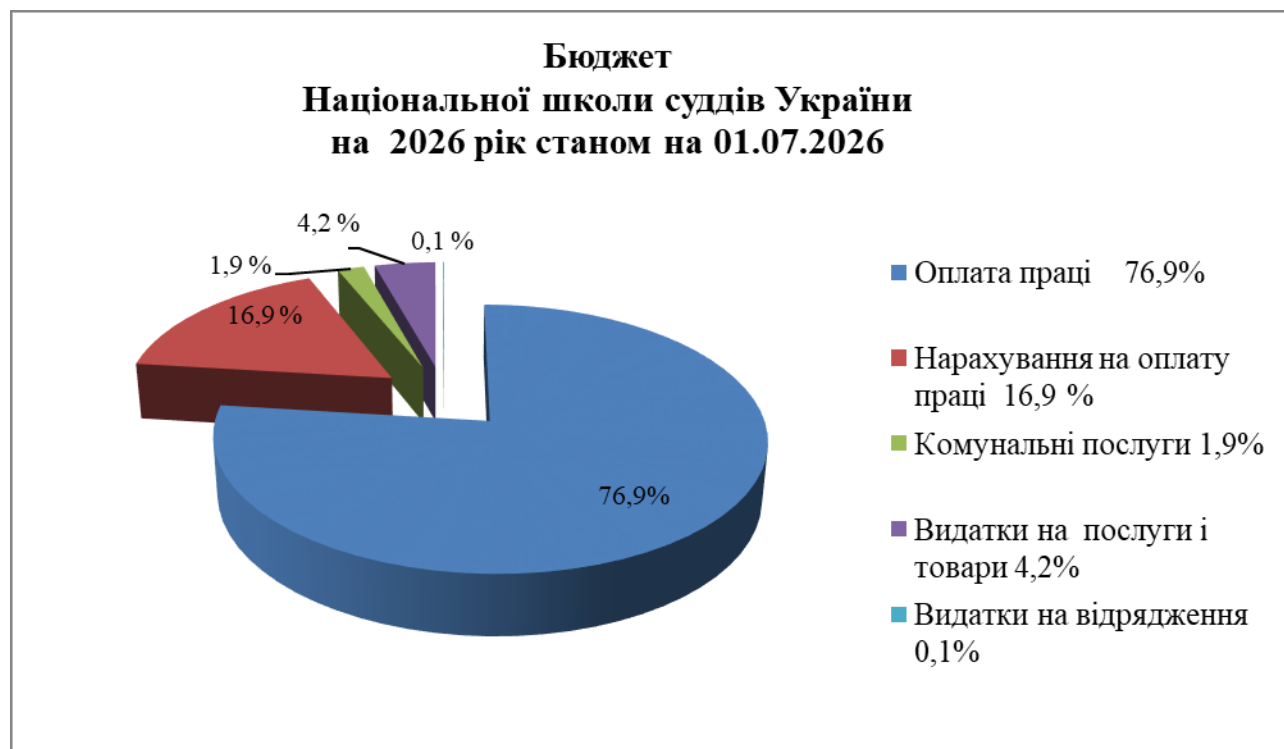
У 2026 році для забезпечення діяльності НШСУ Законом України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» були виділені кошторисні призначення в розмірі 98 290,5 тис. грн: за загальним фондом – 92 748,9 тис. грн, за спеціальним фондом – 5 541,6 тис. грн.

Протягом I півріччя 2026 року довідками про зміну до кошторису на 2026 рік Національній школі суддів України було збільшено кошторисні призначення на загальну суму 539,5 тис. грн.

Всього кошторисні призначення Національної школи суддів України станом на 01.07.2026 року становлять 98 830,0 тис грн: за загальним фондом - 92 748,9 тис грн, за спеціальним фондом – 6 081,1 тис грн.

Зокрема:

оплата праці – 76 023,7 тис. грн,
 нарахування на оплату праці – 16 725,2 тис. грн,
 видатки на товари та послуги – 4 186,0 тис. грн,
 видатки на оплату комунальних послуг – 1 831,5 тис. грн,
 видатки на відрядження – 63,6 тис. грн.

У межах затверджених асигнувань забезпечено оплату праці працівників Національної школи суддів України у першому півріччі 2026 року.

Здійснено оплату послуг осіб, які залучалися до науково-викладацької діяльності на умовах цивільно - правових договорів на загальну суму **261,9 тис. грн.**

Для забезпечення діяльності НШСУ придбано господарські матеріали, сплачено за послуги оренди приміщень, послуги зв'язку, Інтернет послуги, оновлення та надання послуг із супроводження комп'ютерної програми "Комплексна система автоматизації підприємства "IS-pro", програмне забезпечення ZOOM "Business", послуги з страхування та охорони орендованих приміщень, комунальні та інші послуги.

Станом на 1 липня 2026 року рахується дебіторська заборгованість за спеціальним фондом на загальну суму – 131 914,40 грн. А саме:

- 2 760,00 грн, КЕКВ 2210, передплата періодичного видання "Юридичний вісник України" відповідно до договору з ТОВ "Юрінком Прес" згідно постанови Кабінету міністрів України від 04.12.2019 № 1070 та наказу Державної судової адміністрації від 19.07.2023 № 332 "Про попередню оплату".

- 126 732,00 грн, КЕКВ 2210, заборгованість ТОВ "Тенегія" за непоставлений бензин А-95 відповідно до умов договору від 14.03.2024 №11-г. (Рішення Господарського суду Дніпропетровської області по Справі № 904/3958/25 від 25.09.2025, набрало законної сили – 17.10.2025).

- 2 422,40 грн, КЕКВ 2800, заборгованість ТОВ "Тенегія" з відшкодування судових витрат по сплаті судового збору за розгляд справи (Рішення Господарського суду Дніпропетровської області по Справі № 904/3958/25 від 25.09.2025, набрало законної сили – 17.10.2025).

Станом на 1 липня 2026 року рахується кредиторська заборгованість за спеціальним фондом на загальну суму – 50 382,40 грн. А саме:

- 49 982,40 грн, КЕКВ 2210, заборгованість ТОВ "ФРАЙЛАЙН" за жорсткі диски згідно договору від 25.06.2026 № 24-г, накладна від 29.06.2026 № 106. Термін сплати 07.07.2026.

- 400,00 грн, КЕКВ 2240, заборгованість ТОВ "Нетворк Львів" за Інтернет послуги за червень 2026 року згідно договору від 20.01.2026 № 784/1/3-г, накладна від 30.06.2026 № 39194. Термін сплати 08.07.2026.

У І півріччі 2026 року Національній школі суддів України надано БО "БФ ЄСАМАРІТЕНЗ ПЕРС Україна" благодійну допомогу відповідно до накладної на передачу благодійної допомоги від 24.04.2026 № 1-BGEA основні засоби (обладнання безперебійного енергоживлення) на загальну суму 1 476,8 тис. грн.

Додаток 1

**УЗАГАЛЬНЕНІ ДАНІ
ПРО ПІДГОТОВКУ ТА ПЕРІОДИЧНЕ НАВЧАННЯ СУДДІВ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЇХНЬОЇ
У НАЦІОНАЛЬНІЙ ШКОЛІ СУДДІВ УКРАЇНИ
у 1 півріччі 2026 року**

№ з/п	Найменування структурних підрозділів	за кошти Державного бюджету та кошти міжнародних організацій			
		судді			
		підготовка суддів, у тому числі обраних на адміністративні посади в судах	періодичне навчання суддів з метою підвищення рівня їхньої кваліфікації	проведення курсів навчання, визначених кваліф. або дисциплінарним органом, для підвищення кваліфікації суддів, які тимчасово відсторонені від здійснення правосуддя	УСЬОГО
1	2	3	4	5	6
1	Відділ підготовки суддів	934	1593	1	2528
2	Дніпровське регіональне відділення	107	814	0	921
3	Львівське регіональне відділення	286	813	0	1099
4	Одеське регіональне відділення	155	1252	0	1407
5	Харківське регіональне відділення	265	692	0	957
6	УСЬОГО	1747	5164	1	6912

УЗАГАЛЬНЕНІ ДАНІ
ПРО ПІДГОТОВКУ ПРАЦІВНИКІВ АПАРАТІВ СУДІВ ТА ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЇХНЬОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ
У НАЦІОНАЛЬНІЙ ШКОЛІ СУДДІВ УКРАЇНИ
за I півріччя 2026 року (ЗАГАЛОМ ДЕРЖСЛУЖБОВЦІ ТА ПОМІЧНИКИ СУДДІВ)

№ з/п	Найменування структурних підрозділів	за кошти Державного бюджету та міжнародних організацій	Усього
		підготовка працівників апаратів судів та підвищення рівня їхньої кваліфікації	
1	2	3	4
1	Відділ підготовки суддів (помічники суддів)	1127	1127
2	Навчальний центр підготовки працівників апаратів судів	4486	4486
3	Дніпровське регіональне відділення	4908	4908
4	Львівське регіональне відділення	1946	1946
5	Одеське регіональне відділення	4251	4251
6	Харківське регіональне відділення	3970	3970
7	Усього	20 688	20 688